

An aerial photograph of a forested landscape, likely in Østfold, Norway. The terrain is rugged with a network of rivers and streams. The forest is dense and green, with some areas appearing more yellowish-green, possibly due to the lighting or the type of vegetation. The water bodies are dark and winding through the forest.

Fylkesmannen i Østfold

MILJØVERNDELINGEN

ARSMELDING 1986
Årsprogram 1987

RAPPORT NR. 4/87

ISBN 82-7395-008-5

FYLKESMANNEN I ØSTFOLD - MILJØVERNAVDELINGEN

Postadresse: Postboks 325, 1501 Moss
Kontoradresse: Dronningensgt. 1, Moss
Telefon: (032) 54100

Avdelingen er en del av fylkesmannens samlede administrasjon, men faglig og budsjettmessig er avdelingen underlagt Miljøverndepartementet. Fylkeskartkontoret er formelt også en del av miljøvern-avdelingen, men har eget budsjett og arbeider med klart avgrensede arbeidsoppgaver under instruks fra Miljøverndepartementet. Fylkeslaboratoriet i Østfold inngår i miljøvernavdelingen og utfører vannanalyser både for avdelingen og på oppdrag fra kommuner, industri og andre.

Avdelingen har følgende arbeidsoppgaver:

- Vann, avløp, renovasjon og forurensningsspørsmål
- Vern og forvaltning av naturområder
- Sikring og opparbeiding av områder for friluftsliv
- Forvaltning av ferskvannsfisk
- Forvaltning av vilt
- Drift av fylkeslaboratoriet

ARSMELDING 1986
Årsprogram 1987

RAPPORT NR. 4/87

F O R O R D

Miljøvernavdelingen legger herved fram
årsmeldingen for 1986, samt årsprogram for
1987.

Fylkeskartsjefen har utarbeidet egen årsmelding.

Moss, 10. februar 1987

Inge Eikland

miljøvernleder

INNHALDSFORTEGNELSE

ÅRSMELDING 1987

	Side
Administrative og tverrfaglige forhold	1
Naturvern/friluftsliv	3
Ferskvannsfisk	12
Vilt	15
Kommunale utslipp	17
Utslippskontroll	22
Forurensning fra fiskeoppdrett, landbruk, industri og avfall	26
Enkeltutslipp, støy, EDB	
Fylkeslaboratoriet	32
Vassdragsforvaltning - Overvåkning	35

ÅRSPROGRAM 1987

Naturvern - friluftsliv	42
Ferskvannsfisk	46
Vilt	47
Kommunale utslipp, støy, taubaner, EDB	48
Fiskeoppdrett, landbruk, industriavfall	51
Vassdragsforvaltning - overvåking	52

VEDLEGG

1. Vann og kloakkavgifter. Avfallsgebyr
2. Miljøvernavingens saksområder og afdelingens oppgaver
3. Miljøvernavingens bemanningsplan.

Å R S M E L D I N G 1 9 8 6

ADMINISTRATIVE OG TVERRFAGLIGE FORHOLD.

Inge Eikland

Bemanning.

Miljøvernavdelingens bemanning i 1986 fremgår av vedlegg 3.

Overingeniør Torodd Hauger ble ansatt i ny stilling som vassdragsforvalter fra 1. juli. I hans gamle stilling rykket Knut Fløgstad opp som igjen ble erstattet av Håkon Mikarlsen. I den ledige stilling som avdelingsingeniør ble Per Vallner ansatt.

Laboratorieleder Knut Bjørndalen har hatt permisjon fra 1. august for å tiltre stilling ved Norsk institutt for folkehelse.

Håkon Mikarlsen kom tilbake til miljøvernavdelingen 1. mars etter permisjon for å arbeide ved Østfold kraftforsyning.

Vivi Tande har arbeidet ved avdelingen i full stilling som kontorfullmektig fra 1. august.

Kontorforhold.

Hele miljøvernavdelingen ble samlet i Dronningensgt. 1 V etg. 1. mars etter at resten av avdelingen (Adm. og VAR) flyttet ut fra fylkeshuset. De nye kontorlokalene er meget funksjonelle. Leiearealet utgjør 847,4 m² pluss fellesareal.

Kontorservice.

Miljøvernavdelingen har ennå ikke fått tilknytning til noen av miljøforvaltningens EDB maskiner. En regner med at dette vil skje i mars-april 1987 da fylkeskartkontoret flytter til Moss og inn i Dronningensgt. 1, VI etg. Kontoret er nylig blitt utstyrt med en NORD 110 kompakt.

I 1986 har miljøvernavdelingen vært knyttet til fylkesmannens EDB maskin med 4 terminaler og skriver.

Etter at Vivi Tande kom tilbake til avdelingen har kontorbemanningen vært tilfredsstillende.

Saksbehandling.

Miljøvernavdelingen hadde i 1986 3916 saker (inngående journalnr.), og fordelingen mellom de forskjellige fagområdene var følgende:

Friluftsliv	263 saker
Fylkesfriluftsnemnda	(187) "
Naturvern	451 "
Plansaker	198 "
Viltforvaltning	478 "
Ferskvannsfiskforvaltning	298 "
Vannressursforvaltning	206 "
Forurensning	1130 "
Administrasjon og andre saker	705 "

I 1985 var tilsvarende tall 2.700. Antall forvaltningssaker antas å ha ligget på et konstant nivå med en nedadgående tendens slik at den betydelige økningen som har funnet sted har sammenheng med stor faglig aktivitet. Dette er forsåvidt naturlig etter at avdelingen endelig har kommet inn i ordnede forhold og begynner å funksjonere som den skal. Men det må presiseres at siden miljøvernavdelingen er et kombinert fag- og forvaltningsorgan er antall saker ikke noe representativt mål for arbeidsmengden.

Arbeidsoppgaver generelt.

Miljøvernavdelingen får stadig tildelt nye fagoppgaver. En samlet oppstilling over disse oppgavene er angitt i vedlegg 2.

Vann- og kloakkavgifter. Avfallsgebyr.

De fleste kommuner justerer sine avgifter for prisstigning hvert år. På grunn av store investeringsoppgaver har noen kommuner i år vedtatt betydelige forhøyelser. En samlet oversikt over avgifter vedtatt i 1986 og gjeldende fra 1/1-1987 er angitt i vedlegg 1.

Kystvannet ved Svenskegrensen.

Grensekomiteen for Østfold og Bohus Län har tatt opp forurensningsproblemet i grensefarvannet, og miljøvernavdelingen har gitt faglig bistand i den forbindelse. Saken ble drøftet politisk på et møte i august mellom miljøvernministrene i Sverige og Norge, og det var enighet om gjennomføringen av et handlingsprogram fram til 1990 omfattende kommunale utslipp, industriutslipp og landbruksforurensninger i Nedre Glomma og Iddefjorden med spesiell finansieringsordning for kommunale avløpsanlegg. De to ministrene gikk også inn for overvåkingssamarbeid, og dette ble fulgt opp på møte i Nordisk ministerråd i oktober hvor SFT og Naturvårdsverket fikk i oppdrag å gå videre med saken.

Det hele er ikke bare begrenset til at en fra norsk side forurenser svensk farvann, men hele Hvalerarkipelet og Kosterøyene betraktes som et unikt område i Nordeuropeisk sammenheng slik at det er store interesser som står på spill.

Planlegging ved miljøvernavdelingen.

Miljøvernavdelingen har brukt mye av høsten til å utarbeide langtidsplan for perioden 1987-90. Dette er en viktig oppgave, men det har gått mye på bekostning av løpende arbeid ved avdelingen. Ved utarbeidelse av dette programmet har en fulgt Miljøverndepartementets veiledende retningslinjer.

For neste planperiode vil det være sterkt ønskelig fra vår side med en oppdeling og omstrukturering av innholdet slik at presentasjonen blir mer tilpasset nivået i fylket og det behov miljøvernavdelingen og øvrige brukere har. Planprosessen vil da bli mer rasjonell og optimal, og en vil lettere kunne fremheve viktige prinsipper og oppgaver.

Behandling av planer

Kommunene har fått beskjed gjennom rundskriv om at miljøvernavdelingen kommer på linje med øvrige statlige etater når det gjelder uttalelser til kommune- og reguleringsplaner. I løpet av 1986 kom miljøvern-avdelingen med 5 innsigelser som alle ble tatt hensyn til av kommunene.

NATURVERN - FRILUFTSLIV

Bjørn Strandli - Ottar Krohn - Vidar Asheim.

Naturvern og friluftsliv i areal- og ressursdisponeringen

Generelt har en følgende tosidige siktemål:

1. En økologisk bruk av naturressursene, som sikrer naturen som en varig kilde for menneskenes virksomhet, helse og trivsel.
2. Bevaring av naturens variasjonsrikdom både med hensyn til planter og dyr og deres leveområder, landskap og geologiske formasjoner og forekomster.

Vern av naturen er et felles ansvar for hele samfunnet. Det legges vekt på å skape grunnlag for en helhetlig naturvernpolitikk hvor alle som forvalter naturressursene har særlig ansvar. Forebyggende tiltak og naturvern hensyn må få gjennomslagskraft i all samfunnsvirksomhet.

Dersom målsettingene etter hvert skal oppfylles, vil fredning og vern av områder bare være en del av det offentlige naturvernarbeid.

Frambringelse av data og utvikling av bedre metoder for naturvernplanlegging, informasjon og samarbeid med andre etater vil derfor stå sentralt. Dette er ikke minst viktig i et fylke som Østfold der de alle fleste arealer er tatt i bruk til ulike formål. Et godt naturvernresultat forutsetter et godt faglig grunnlagsarbeid og godt samarbeid med ulike offentlige og private instanser.

Arbeidsoppgaver:

Markavedtekter.

Fortsatt bistand vedrørende utarbeidelse av delgeneralplan med vedtekter for Gaupesteinmarka.

Miljøvernavdelingen har gitt et økonomisk tilskudd til arbeidet med en kystsonenplan i Rygge/Inngår som en del av Miljøverndepartementets handlingsplan for naturforvaltning i kommuneplanleggingen. Avdelingen har også gitt faglig bistand innenfor sitt arbeidsfelt.

Bidrag til Våler kommunes generalplan vedrørende differensiering av grønne områder.

Utgangspunktet var å presentere bakgrunnsmateriale for vurdering av områder for hyttebygging. Resultatet blir snarere et mønster for en samlet presentasjon av ulike vernehensyn, friluftsjnteresser og tilhørende problemstillinger.

Over 20 tilfeller av ulovlig reklame etter §15 ble påtalt høsten 1985. En rekke søknader om dispensasjon er innkommet til behandling. De aller fleste skiltene ble fjernet i 1986. Samarbeid med vegvesenet som har løpende oversikt over utviklingen, særlig langs E6.

Kraftlinjesaker

Fylkesmannen er nå høringsorgan (pr. 1984) for kraftlinjesaker, noe som gjelder tiltak/anlegg både i medhold av områdekonsesjon og konsesjonssaker under NVE. For slike større anlegg skal fylkesmannen, kommunestyre, fylkeslandbruksstyre, fylkesfriluftsnemnd m.m. Kraftlinjer kan berøre store friluftsinnteresser (markaområdene), sårbare kulturlandskap, trekkveier for fugl (kollisjonsfare) m.m.

Ordningen med høring etter områdekonsesjon synes ikke å fungere tilfredsstillende i alle kommuner. Saken bør drøftes nærmere med de lokale Elverk.

Akvakultur

Akvakulturen er en næring som kommer for fullt. Første runde av konsesjoner gjelder anlegg i åpen sjø. Hovedvekten av disse blir av biologiske og distriktpolitiske grunner lagt til kysten av Vestlandet og Nord-Norge. I Oslofjorden og langs Skagerakkysten vil rekreasjonsinteressene veie tungt, og kravet om rensing er større. I vår del av landet vil landbaserte, lukkede anlegg være mer aktuelle. Slike anlegg kan innredes i tidligere industrilokaler, oljetanker og driftsbygninger slik at ytterligere nedbygging i strandsonen kan unngås.

Plansamordning i Ytre Oslofjord

Avdelingen har deltatt i Miljøverndepartementets utvalg for plansamordning i Ytre Oslofjord. Utvalget avsluttet sitt arbeid høsten 1986. Avdelingen har gitt vesentlige utredningsbidrag til utvalget. Arbeidet med å sikre natur- og rekreasjonsverdiene langs Østfoldkysten er et høyt prioritert område.

Avd. har arbeidet spesielt for å sikre at Hylliåsmarka ved tettstedet Spydeberg ikke blir nedbygget.

VEKTLEGGING I FYSISK PLANLEGGING

Her står vi foran store utfordringer, og vi arbeider med prøveopplegg for kommunevise sektorplaner for å samordne de ulike verne- og friluftsinnteresser. Dette er særlig presserende i kommuner hvor natur- og friluftsområdene er oppsplittet av bebyggelse og jordbruksarealer, og hvor "våre" interesser er knyttet til et nettverk av småarealer.

Generalplaner og soneplaner

Unngå nedbygging av verdifulle naturtyper og kulturlandskap.

Samling av naturinngrepene.

Klar avgrensning av tettsteder.

Sikring av naturlige linjedrag i jordbruks- og tettstedslandskap.

At planene viser områder med særlige friluftsinnteresser, med inntegning av viktige turveier mellom boligområder og nærnatur.

Reguleringsplaner

Her vil vi vektlegge de samme forhold som nevnt over, men konsentrere oss mest om tilpasningshensyn; byggegrenser, bebyggelsesform, bevaring av trær og naturarealer og etablering/sikring av beplantnings-/naturbelter langs veier, tomtegrenser og andre linjedrag i landskapet. Ofte er reguleringsplanene i seg selv konfliktfrie, og begrenset til arealer løsrevet fra sin landskapsmessige sammenheng. I slike tilfelle kan det være aktuelt å løfte blikket og rette oppmerksomhet mot miljøproblemer i området som helhet. Våre uttalelser vil da komme som råd til bruk for seinere reguleringsplaner i området.

VERNEDE OMRÅDER

I Østfold er det nå i medhold av naturvernloven vernet 44 områder med et samlet areal på ca. 41.623 daa.

I tillegg kommer 10 naturminner (enkeltfredninger) og 1 plantelivsfredning. Et område (barskog - 600 daa) er administrativt fredet av Statens Skoger.

Verneplaner

Våtmarksreservater

Utkast til fylkesomfattende verneplan for våtmarksområder ble fremlagt i 1985.

Høring gjennomført i 1986.

Skogstakst gjennomført i Lerdalen, Hvaler.

Vernesak forberedt.

Sjøfuglreservater

Registreringer og befaringer med tanke på en suppleringsplan.

Vernehensynet på Rokkeraet.

Vurdering av verneplan, enkeltsaker (landskapsvern).

Barskoger

Inventeringer i forbindelse med en landsplan for vern av barskog pågår i Økoforskregi. Befaringer.

Utforming av skjøtselsavtale for Grønliparken, Jeløy.

Sletter

Helhetsplan for beite/sårbare vegetasjonssamfunn.

I tiden fremover er det aktuelt å planlegge nye typer verneplaner. Eksempler er kvartærgeologiske forekomster, strandområder langs sjøer og vassdrag, marine områder og barskoger. Store deler av reservatet ervervet av staten.

Erstatning av naturvernloven

Øra avsluttet i 1986. Edelløvskog og Vestfjella-forhandlinger gjennomført.

Forvaltning av verneområder

F.o.m. 1. januar 1984 er fylkesmannen tillagt forvaltningen av alle verneområdene (etter naturvernloven). En del avgjørelser er dessuten delegert fra Miljøverndepartementet til fylkesmannen. Særlig viktig er myndigheten til å godkjenne skjøttselsplaner for verneområdene og til å avgjøre alle dispensasjonssøknader.

Forvaltningen av verneområdene har vært et raskt voksende saksfelt. De har krevd økonomisk bemanning både lokalt og sentralt og en rekke nye fagproblemer har dukket opp, særlig innenfor temaet skjøtsel.

Med rask økning i saksomfang følger ofte spørsmål om organisering. Særlig gjelder dette oppsynet og planlegging/gjennomføring av skjøtselstiltak. Det pågår for tiden arbeid med en samkjøring av slike oppgaver, slik at de etter hvert kan utføres mest mulig av folk i heltidsengasjement. Det vil innebære mer rasjonelle løsninger og det blir mulig å utvikle bedre fagkompetanser på dette viktige nivået. Mosseregionen har hatt heltids oppsynsordning.

Brudd på vernereglene

I året er det innlevert 12 anmeldelser for brudd på vernereglene hvorav 3 også omfatter brudd på annet lovverk (saltvannsfiskeriene, småbåtregistrering). Det er administrativt gitt 10 advarsler for brudd på vernereglene. Det er vedtatt 18 forelegg i 1986. Størrelsen på foreleggene ligger vanligvis på kr 1.000 - 2.500, herav 3 ved dom.

Skjøttselsoppgaver

Søndre Jeløy landskapsvernområde.

Skjøttselsplan utarbeidet. Bidrag fra diverse personer. Høring og stadfesting 1987.

Øra naturreservat

Oppsynsordningen videreført. Infotavler ferdige. Div. registreringer av fuglelivet er gjennomført.

Kurefjorden naturreservat.

Inngår forvaltningsmessig i Mosseregionen. Info-plakater ferdige. Intensivert oppsynsvirksomhet og kontakt med brukergrupper i 1986. Planlegging av

Myr- og edelløvskogreservater

Div. skjøtselstiltak gjennomført. Info-plakater ferdige.

Sjøfuglreservater

Sjøfuglreservatene krever stor oppsyns/kontrollinnsats. Vekten på informasjon.

Vestfjella naturreservat
Grensemerking gjennomført. Diverse befaringer.

NATURVERNPROSJEKTER

- Bekker og småelver som økologiske faktorer i kulturlandskapet. Forprosjekt gjennomført. Rapport trykket i 1986 (Fuktområder i kulturlandskapet) Hovedprosjektet igangsettes 1987.
- Landskapet på Raet i Østfold. Rapport ferdig i 1986.
- Naturhensyn i kommunal planlegging - Østfold prøvefylke. Følgende prosjekter har vært under planlegging/vurdering og oppstarting i forbindelse med departementets handlingsplan for naturforvaltning i arealplanleggingen:
 - * Kystsoneplan i Rygge. Innspill fra miljøvernavdelingen.
 - * Naturen i undervisningen. Samarbeid med skolemyndighetene. Her inngår bruk av naturområdene i Mosseregionen i undervisningen. Søndre Jeløy landskapsvernområde med natursenteret er sentralt. Avsluttes i 1987.
 - * Presentasjon av natur- og rekreasjonsinteresser i Hvaler kommune. Bok ferdig i 1987.
 - * Diverse møter med Miljøverndepartementet/Landbruksdepartementet. Prosjektstart utsatt.
- Arbeid med register for kulturlandskapsområder - videreføres.
- Registrering av sårbare arter i Østfold.
 - * Det ble i 1986 utført registreringer av amfibier, myrfugl og falk. Samarbeid med viltkonsulenten.
 - * Rapport av sårbare plantearter ferdig. Rapport om oter ferdig.
- Øra naturreservat
Økologisk statusbeskrivelse gjennomført. Flere rapporter ferdige.
- Areal- og dataregistrering
Det er behov for å få overført registrerte naturverninteresser (vernete områder, verneobjekter m.m.) til kart og data. Resultatene fra Miljøverndepartementets prøveopplegg med EDNA vil være til hjelp.
- Beitemarksundersøkelser i Østfoldskjærgården. Rapport trykket i 1986.
- Alby som forsøks- og demonstrasjonsgård for miljøvennlig jordbruk. Bistand til Moss kommune.
- Restaurering av kulturlandskapet på Bøensetra i Aremark. Planlegging.
- Deltakelse i MD-gruppe om kulturlandskap.
- Deltakelse i utstilling om friluftsliv (St.meld.)

INFORMASJONSSENTERET PÅ SØNDRE JELØY

Løpende drift . Planlegging av utstillinger m.v. Senteret er fast bemannet. Driften er ressurskrevende.

NORDISK PROSJEKT - KULTURLANDSKAPET I AREALPLANLEGGINGEN (LANDSKAPS-PLANLEGGING).

Naturverninspektøren er leder for dette prosjektet og professor Magne Bruun fra NLH har vært engasjert for en 3 års periode til utredningsarbeidet fram til desember 1986. Strandli har i 1986 arbeidet i 1/2-stilling på prosjektet. Prosjektet avsluttes i første halvår 1987.

Prosjektet bygger på erfaringer fra tre utredninger som er gjennomført av Nordisk Ministerråd i de senere år:

1. Naturgeografisk regioninndeling av Norden.
2. Representative naturtyper i Norden.
3. Natur og miljø i kommuneplanleggingen.

Hensikten med prosjektet er å overføre ideer og grunnlagsmaterialer fra disse utredningene til praktiske prøveeksemplere knyttet til arealplanlegging, med det mål å utvikle metoder og arbeidsopplegg for å ivareta natur- og kulturlandskapet/landskap i planlegging, først og fremst i kommunenes planlegging og landbruksarealforvaltning.

Rådgivende arbeidsgrupper har vært i arbeid i de enkelte land med unntak av Island.

Prosjektet avsluttes i 1987.

FRILUFTSLIV

Fylkesfriluftsnemnda

Fylkesfriluftsnemnda i Østfold behandler følgende type saker:

- Behandling av søknader om tilskudd fra kommunene.
- Behandling av søknader om dispensasjon fra bygge- og delingsforbudet i strandplanloven.
- Uttalelser til ulike typer arealdisponering som angår friluftslivet. Nemnda er oppført som høringsorgan for både kommuner, statlige fylkesetater og enkelte sentrale organer.
- Spesielle oppgaver etter friluftsloven.
- Nemnda nyttes i dag som rådgivende organ for fylkesutvalget i spørsmål som berører friluftslivet.

Nemnda har hatt hovedvekt på friluftssaker.

Fylkesfriluftsnemndas framtidige rolle har vært utredet i 1986 og vil bli behandlet i Stortingsmeldinger om friluftslivet våren 1987.

Nemnda hadde i 1986 11 møter og behandlet 65 saker.

Sikring og drift

Til nå har sikring av friluftsområder vært selve hovedsaken, først og fremst badeplasser og utfartssteder ved Oslofjorden, men også enkelte parkeringsplasser i tilknytning til større utmarksområder i indre deler av fylket. Det som nå står for tur er nærmaturen, friluftsområdene i direkte tilknytning til våre byer og tettsteder.

Dette er ikke avgrensede områder som kan sikres på vanlig måte, men sammenhengende kulturlandskap med jordbruksarealer, bebyggelse, veier, skogholt og vassdrag.

Kulturlandskapet har mange kvaliteter for et differensiert friluftsliv, det vi trenger er et system av turveier og passasjer, gjerne tilknyttet åkerholmer og lunder med rester av gamle havnehager. Vi vil prioritere arbeidet med å utarbeide sti- og løypeplaner for tettstedsnære kulturlandskap.

I Østfold er det sikret ca. 140 friluftsområder med et samlet areal på ca. 67.850 daa. Disse områdene forvaltes dels av kommunene, dels av Oslofjordens Friluftsråd med økonomisk støtte fra staten og fylkeskommunen. Samlede tilskudd i 1986 var ca. kr 790.000,-.

Den kommunale fordeling var følgende:

Aremark	kommune	kr	80.000,-
Borge	"	"	15.000,-
Fredrikstad	"	"	15.000,-
Hvaler	"	"	245.000,-
Kråkerøy	"	"	370.000,-
Marker	"	"	60.000,-
Onsøy	"	"	40.000,-
Rygge	"	"	5.000,-
Skjeberg	"	"	80.000,-
Tune	"	"	100.000,-
Oslofjordens Friluftsråd		"	70.000,-
Hold Skjærgården ren		"	5.000,-
Østfold naturvern		"	5.000,-.

Betydelige saker til behandling:

- Aquakultur i Oslofjorden
- Diverse reguleringsplaner og saker om hyttebygging i sårbare områder
- Jaktbestemmelsene
- Redegjørelse til Østfolds stortingspolitikere om friluftslivets svake stilling i Østfold fylke
- Hylliåsmarka i Spydeberg.

Sikringssaker:

Tresvika:

Eier: staten. Populær badestrand. Tilleggsområde servituttbelagt i 1986. Plan ferdig i 1986.

Avdeingen har arbeidet med sikring og opparbeiding av "Tangen" i Aremark. Det arbeides også med en plan for restaurering og utnyttelse av de øvrige verdier på Strømsfoss, herunder bedring av parkeringsforholdene. Strømsfoss ligger sentralt i Haldenvassdraget og representerer et viktig potensiale for rekreasjonsinteressene.

Østre Otteid:

Det har de siste 4 år pågått arbeid med sikring av et område ved Østre Otteid (Store Le). Området anses som en meget viktig atkomst til Store Le. Saken kan avsluttes i 1987.

Guldholmen i Moss:

Har blitt aktuell for sikring i og med at Kystverket har avbemannet fyret. Forhandlinger om sikring gjennomført.

Storesand i Råde:

Er en badestrand m/bakland av høy kvalitet. Forhandlinger om sikring pågår.

Drifts av friluftsområdene - veiledning og samarbeid med kommunene og Oslofjordens Friluftsråd.

Avdelingen har en representant i Skjærgårdstilsynet i Hvaler kommune.

Skjøtselsplan er under utarbeidelse for Tressvika-Tordenskjoldsbukta på Hvaler og Østre Otteid, Husborn og Strømsfoss i Marker og Aremark. Skjøtselsplanene tar sikte på å kombinere opparbeiding, tilrettelegging og drift med ulike vernehensyn slik at områdene kan brukes optimalt uten at dette går ut over naturkvalitetene.

Revisjon av handlingsprogram for friluftslivet

I samarbeid med alle kommunene har det i 1986 pågått utforming av en handlingsplan for friluftslivet. Som en del av dette er alle friluftsområdene sortert i grupper (differensiert) og markert på fylkeskart. Følgende områder inngår:

1. Båtutfarsområder
 - tilgjengelig skjærgårdsnatur
 - badeområder og bruksparker
 - støttepunkter.
2. Landfaste utfartsområder
 - kystnatur
 - badeområder og bruksparker
 - støttepunkter.

3. Turområder

- Markaområder
- turveier og stamløyper
- støttepunkter.

4. Turistnæring

Planen vil prioritere bruken av midler i neste fylkesplanperiode.

SAMORDNING AV OPPSYN

Avdelingen arbeider for en mer effektiv utøvelse av oppsyn og forvaltning knyttet til verneområdene, frilfutsområdene samt vilt- og fiskeressursene. En oppsynsstilling er etablert i Mosseregionen (Moss, Rygge og Råde) som en prøveordning. Tilsvarende pågår arbeid med etablering av en forvalterstilling i kommunene langs Haldenvassdraget.

Dumpesaker

I 1984 ble fylkesmannen delegert myndighet etter forurensningslovens §11 til å gi tillatelse til dumping av stoffer og gjenstander i vassdrag og i sjøen. Etter å ha behandlet flere dumpesaker i forbindelse med mudring, har miljøvernavdelingen funnet at det vil være mulig å forenkle saksbehandlingen ved å etablere faste dumpeplasser, og har fått Miljøverndepartementets gehør for dette. Arbeidet er videreført i 1986. Felles dumpeplass for mudder og vrak er ute til høring.

Verneplan for vassdrag

Verneverdier (naturvern, friluftsliv) langs hele Mysenelva og Enningdalselva ble i 1986 vurdert nærmere. Vassdragene vurderes i forbindelse med verneplan IV.

SAMARBEID MED ØVRIGE SEKTORER

Naturvern og tilrettelegging for friluftsliv har en selvfølgelig sammenkobling med kulturminnevern. Dette gjelder spesielt i forvaltningen av Søndre Jeløy landskapsvernområde, hvor bygninger, hager og andre kulturminner krever en mer aktiv skjøtsel enn den rene natur. Disse oppgaver ivaretas av avdelingsarkitekt Rolv Atle Bråten som er Riksantikvarens forlengede arm i tilsynsutvalget.

Det er behov for et tilsvarende samarbeid i mye av vårt arbeid som har med kulturlandskapet og Østfoldkysten å gjøre. Stikkord er gjenbruk av gammel bebyggelse, tilpasning av ny bebyggelse i sårbare og særpregete landskap og tilrettelegging av turveier langs historiske veifar og skjøtsel av forninnområder.

Landbruket er en helt sentral faktor i forvaltning av utmark og kulturlandskap. Det er derfor nødvendig med samarbeid for å nå fram til best mulige løsninger. Det er kontakt mellom miljøvernavdelingen og landbrukssektoren i en rekke enkeltsaker og i prosjekter og utredninger trekkes landbruksfaglig bistand (offentlig og privat) med i prosjektgrupper m.v. I forbindelse med arbeidet med et fylkesomfattende utkast til verneplan for våtmarksområder er det etablert

faste rutiner for kontakt og samarbeid med landbrukssektoren. De etablerte samarbeidsrutinene med skogbruksetaten er videreført. Herredsskogmestrene er oppsynsmenn i myr- og edelløvskogreservatene og fylkesskogetaten utarbeider forslag til skjøtselsplaner i disse områdene.

Et særlig interesseområde har vært raskogen og avskogningsproblemene der. Funksjonel (lokalklima, vern mot forurensning, vannhusholdning, buffersoner m.m.) og som landskapsform er raskogen spesiell. Distriktet langs raet preges av stor befolkningstetthet, veger, boligområder, åpne kulturlandskap og arealmessig beskjedne skogarealer. Skogarealene er utsatt for sterkt omdisponeringspress. Arbeidet med raområdene har vært prioritert. Det er igangsatt egne prosjekter og samarbeidet med andre sektormyndigheter og landbruket er etablert.

FERSKVANNSFISK.

Asbjørn Vøllestad.

Kort omtale av gjennomførte arbeidsoppgaver i 1986. Det er kun tatt med oppgaver av større omfang, mindre enkeltsaker og uttalelser til planer og utredninger holdes utenfor.

Fiskeforvaltning i Glomma: Det er utarbeidet prosjektforslag angående en kartlegging av fiskeressursene, prosjektet vil inngå som en del av vannbruksplanleggingen i nedre Glomma. Finansieringen av prosjektet er nå nesten klar. Det er foreslått forlengelse av forskriftene som regulerer fisket i elvas nedre deler.

Kalking av sure vann og vassdrag: Også i 1986 har dette vært det mest arbeidskrevende arbeidsfelt (mye befaringer, telefonhenvendelser). Totalt ble det i Østfold i 1986 tildelt kr. 284.800,- til slike tiltak fordelt på 16 søkere. Det ble avholdt kurs om kalking av surt vann for organisasjoner og lag som er aktive i dette arbeidet. Det er gjennomført prøvefiske i Ørsjøen for å dokumentere situasjonen før kalking. Det er innsamlet vannprøver fra et stort antall vann, og data om fiskesituasjonen fra et mindre antall vann, for å følge opp forsurenings situasjonen.

Øra, Fredrikstad: Det er gjennomført et omfattende prøvefiske etter ferskvannsfisk i Øra Naturreservat for å vurdere om det har skjedd endringer i artsstruktur o.l. det siste tiår. Materialet er ferdig bearbeidet og rapporten vil trykkes tidlig i 1987.

Eutrofe vann: Fiskerikonsulentene gjennomførte sommeren 1986 en studiereise til Finland for å studere forvaltning av gjørs. Det er utarbeidet planer for utsetting av gjørs i Sæbyvannet i Våler. Prosjektet inngår som en del i et større program der en vurderer effekten av fiskesamfunnet på vannkvaliteten i eutrofe innsjøer.

Kvikksølv i fisk: Det er innsamlet fisk fra forskjellige lokaliteter i Østfold for å analysere kvikksølvinnholdet i fisken. Analysene blir gjennomført i løpet av vinteren 1987. Høyt innhold av kvikksølv har vist seg å ha sammenheng med økt forurensning av nedbørfeltene.

Radioaktivitet: I forbindelse med det radioaktive nedfallet fra Tsjernobyl er det undersøkt innholdet av radioaktivt Cesium i fisk fra en rekke vann i Østfold. Målingene viste at Østfold var lite berørt av dette nedfallet.

Fiskedød i Glomma: I forbindelse med fiskedød i Glomma ble det foretatt undersøkelser for eventuelt å kartlegge årsaken. Saken sorterte under SFT, og ble der henlagt p.g.a. bevisets stilling. Det er viktig å bli informert tidlig om slik fiskedød dersom det skal være mulig å finne noen dødsårsak.

Enningdalselva/Iddefjorden: Det er arbeidet mye med å klarlegge fiske-reglene i dette vassdraget. Det ble i 1986 tatt initiativ til å få opphevet den kongelig resolusjon fra 1940 som regulerer fredningstiden i elva, samt å få startet forhandlinger med Sverige om fiskereglene i

Iddefjorden. Fisket i Enningdalselva er for første gang tilgjengelig for allmenheten (fiskekortsalg). Det er foretatt undersøkelser av sjøauren i Ørsjøbekken, en sidegren til Enningdalselva.

Fiskeoppdrett: Det har også i 1986 vært endel arbeide med søknader om tillatelse til etablering av fiskeoppdrettsanlegg. Det er i 1986 gitt tillatelse til igangsetting av oppdrettsanlegg for ål i Sarpsborg, forsøk med krepseoppdrett i Halden, mens det foregår et begrenset forsøk med oppdrett av sjørøye på Hvaler. Det er utarbeidet et forslag om "oppdrettsfrie soner" for å kanalisere eventuelle etableringer til mer egna områder.

Bekker i kulturlandskapet: Det er planlagt et prosjekt for å kartlegge og vurdere sjøaurebekker i Østfold. Flere bekker er befart.

- Mye av fiskerikonsulentens arbeide består i rådgivning til enkeltpersoner og foreninger/lag i spesielle spørsmål. Spesielt i sommerhalvåret går mye av arbeidstiden med til slik direkte kontakt med brukerne.
- Fiskerikonsulenten er Norges representant i EIFAC (European Inland Fisheries Advicory Commission) Working Party on Eel, og er i den anledning bedt om å stille sammen nåværende kunnskap om aldersbestemmelse av ål.

Av større enkeltsaker som har vært behandlet kan nevnes:

- Østfolds kraftverk er vurdert i forbindelse med fare for gass-overmettet vann. Slike problemer er usannsynlige.
- Søknad om krokarn etter laks på Onsøy - vurdering av hvor grense mellom sjø-ferskvann går.
- Rotenonbehandling av Helgetjern.
- Brekkefossen i Rakkestadelva - fiskefaglige vurderinger.

For årsprogram 1987 vises til vedlagte skjema. Det må tas forbehold om gjennomføringen av endel prosjekter idet finansieringen på dette tidspunkt ikke er klar. Årsprogrammet tar bare for seg arbeidsoppgaver av litt større omfang. Enkeltsaker må tas etterhvert sammen med annen løpende saksbehandling.

VILTFORVALTNING.

Vidar Holthe.

1986 var første år med egen viltkonsulent for Østfold. I tillegg har det vært engasjert to medarbeidere, Gjemund Lanestedt og Tor Schmedling, i en kortere periode for å fullføre viltområdekartverket.

Elgforvaltning.

Det har vært en mindre økning i elgavskytningen siste år, og det ser ut til å være en bra balanse i bestanden og en bedre tilvekst enn de siste årene. Fortsatt er omfanget av innmarksskader uakseptabelt stort. Det er også et behov for å styrke samarbeidet over kommunegrensene når det gjelder en felles elgforvaltning. En mer fast etablering av elgregioner og samarbeidsutvalg mellom respektive viltnevnder vil være et viktig virkemiddel i denne sammenheng. Både den rettede avskytningen, vallstrukturen og jegernes interesse i å samle inn opplysninger gjennom "Sett-Elg"-skjemaene er meget tilfredsstillende.

Viltområdekartverket.

Viltområdekartverket ble ferdig sammenstilt i året, og sendt ut til de respektive viltnevnder og planmyndighetene i kommunene. Viltnevndene fikk samtidig en omfattende veiledning om hvordan viltinteressene kan innarbeides i offentlig planlegging. Det er nå behov for på sentralt hold å få foretatt en punching og digitalisering av hele kartverket og alle viltopplysningene, slik at det blir lett å holde kartverket og faunaressursregistret ajour til enhver tid.

Viltskader.

I samarbeid med Søndre Østfold Forsøksring har det for annet år på rad vært forsøkt ut et opplegg med viltåkre for å lokke elgen vekk fra annen innmark, for på den måten å forsøke og avverge elgskader. Erfaringene synes noe blandete, men vi vil forsøke å trekke ut det beste av disse erfaringene til et veiledningsmaterieell for landbruket. Innmarksskadene var også i år uakseptabelt store, med nær en 0,5 mill. kr. i elgskader og over 100.000 i rådyrskader. Det er nødvendig at viltnevndene er adskillig mere aktive når det gjelder skadeavvergende tiltak, og også når det gjelder å gi fellingstillatelser på skadevoldne individer.

Rådyrforvaltning.

Med økonomisk støtte fra Nordisk Kollegium for Viltforskning ble det avholdt et nordisk rådyrviltforskemøte. Her fikk vi summert opp det nåværende kunnskapsnivå og diskutert behovet for forskningsinnsats videre fremover med en arbeidsdeling mellom de enkelte landene. Det har også blitt gjennomført en spørreundersøkelse i forbindelse med fjorårets rådyrjakt, først og fremst for å belyse utbredelsen av de enkelte jaktformene og hvilken betydning dette har for en rettet avskytning. Det synes å være stor interesse og motivering for en mer

målrettet rådyrforvaltning, og dermed en bedre utnyttelse av denne viktige viltarten.

Obligatorisk jegerprøve.

1986 var det første år med obligatorisk jegerprøve for nye jegere. Det ble avviklet eksamen i 2/3 av fylkets kommuner, og ca. 200 personer gikk opp til eksamen. På sikt må vi regne med mellom 500 og 1000 jegerprøvekandidater pr. år i Østfold. At tallet det første året var så lavt skyldes antakelig at mange skyndte seg å komme innenfor jegerregistret før obligatorisk jegerprøve ble innført fra 1986. Opplegget i fylket har fungert meget tilfredsstillende, og de administrative kostnadene har ikke vært større enn mellom 20-40 kr. pr. kandidat.

Lokale vilttiltak.

De deler av jegeravgiftsmidlene som skal tilbakeføres distriktene til lokale vilttiltak, ble fra Direktoratet for naturforvaltning gitt til følgende formål i Østfold:

1. Viltområdekartlegging	kr. 100.000
2. Sjøfuglregistreringer i Oslofjorden	" 25.000
3. Tilrettelegging for småviltjaktmuligheter	" 25.000
4. Vandreutstilling "Vilthensyn i skogbruket"	" 16.000
5. Jakttoppsyn i Oslofjorden	" 20.000
6. Organisering av viltområder i Våler	" 7.500
7. Viltpleie i Framnes og Dragødsæther jaktområde	" 1.000
8. Foring av rådyr, viltåker i Solbrekke Elg- og Viltvernlag	" 5.000
9. Skogsfuglregistreringer i Indre Østfold	" 10.000
10. Brosjyre "Vilthensyn i skogbruket"	" 8.000
11. Brosjyre om elgforvaltning	" 8.000

Generell informasjon.

Det er stor forespørsel etter generell veiledning og informasjon på viltsiden, både fra enkeltpersoner, foreninger og lag. Mye av denne aktiviteten skjer på kveldstid. Det er avholdt en serie møter, kurs og markdager. Fire av de studentene viltkonsulentene har vært veileder for har avlagt sin hovedfagseksamen.

Råd og utvalg.

Viltkonsulentene sitter med i følgende råd og utvalg:

- Kontaktutvalget for viltkonsulentene
- Kontaktutvalget for de nordiske viltkonsulenter
- Programstyre for forskningsprogrammet Elg-Skog-Samfunn
- Norges Jeger og Fiskerforbunds viltstellutvalg
- Norges Jeger og Fiskerforbunds naturvernutvalg
- Verdens villmarksfonds "prosjekt Hubro"
- Styringsgruppen for vandreutstillingen "Vilthensyn i skogbruket"
- Viltforum

KOMMUNALE UTSLIPP.

Per Arild Simonsen.

FORURENSNING (VAR).

Kommunalt avløp.

Status og planer m.h.p. utbygging av kommunale avløpsanlegg ved årsskiftet 86/87 vil fremgå av kart og tabell 1.
Når det gjelder aktuelle tiltak/forhold i kommunene i 1986 kan det gis følgende kortfattede opplysninger:

Halden-regionen.

Halden kommune har bl.a. arbeidet med overføringen fra Isebakke til Remmendalen. Overføringen ventes fullført i begynnelsen av 1987. Det har vært arbeidet med tilknytning ved Kornsjø og ved Svinesund.

Aremark kommune har arbeidet med en avklaring av avløpsløsningen for Bjørnebekk og med økning av bemanningen ved Skotsberg renseanlegg. Saneringsplan er utarbeidet.

Nedre Glomma-regionen.

Her har situasjonen vært preget av den store satsing som nå skal gjøres for å bygge ut de to store anleggene for Sarpsborg (SIA) og Fredrikstad-distriktet (FOA).

Mens FOA har fortsatt sin utbygging av de interkommunale oppsamlingsledninger og forberedelse til detaljplanlegging av renseanlegget, har man nå endelig dannet Sarpsborgdistriktets Interkommunale Avløpsselskap (SIA) og kommet i gang med planlegging av anlegget.

I løpet av året ble det klarlagt at Miljøverndepartementet følger opp fylkesmannens tidsfrister ved å fastsette investerings- og tilskuddsrammer som muliggjør ferdigstillelse av renseanleggene innen 1988, se kopi av pressemelding side 20.

Når det gjelder kommunenes tilknytningsarbeider er dessverre fylkesmannens frister for å fremlegge reviderte planer innen 1. juli 1986 ikke blitt overholdt. Dette vil forsinke tilknytningsarbeidene, og gjør det vanskelig å få oversikt over fremtidig investeringsbehov og dermed mulighetene for tilrettelegging for statlig finansieringsbistand.

Borge kommune har søkt om å få overføre Nordre Borge/Vesten til FOA istedet for til SIA slik flere tidligere utredninger har vist er klart å foretrekke. Fylkesmannens avslag er påklaget av kommunen.

I Onsøy kommune ble overføringen fra Ørmen og No-Fe-Lim til FOA fullført. Dette har ført til store luktproblemer i boligområder langs traceen.

Kråkerøy kommune arbeider med prosjekter for tilknytning til FOA, mens det i Fredrikstad og Rolvsøy synes å være liten aktivitet.

I SIA-området har Tune kommune omfattende arbeider igang for tilknytning til det planlagte renseanlegget på Alvim.

I Sarpsborg kommune ligger forholdene allerede godt til rette, det er gitt pålegg om å knytte sanitæravløpene fra A/S Borregaard til det kommunale nett.

I Skjeberg kommune skjer det foreløpig lite med sikte på klargjøring for tilknytning til SIA. Kommunen har ikke oppfylt kravet om utbygging av renseanlegg for Ullerøy. Det er etablert septik-mottak på fyllplassen i Gatedalen.

Varteig kommune har arbeidet med en løsning av avløpet for det lille tettstedet Furuholmen og utslippstillatelse er gitt.

Hvaler kommune har arbeidet med regulering og utbygg på Rød, Asmaløy. P.g.a. manglende gjennomføring av avløpsanlegg andre steder i kommunen bl.a. Hauge-Utgård og Skjærhalden. Miljøvernavdelingen fremsatte innvendinger mot kommunens rett til egengodkjenning av reguleringsplaner.

Etter at kommunen nå har klarlagt og satt i gang den videre utbygging av kloakken mot Utgårdskilen, er det nå gitt grønt lys for Rød-utbyggingen, som også medfører fremføring av vann fra FOV.

Indre Østfold-regionen.

Askim kommune arbeider med sanering av ledningsnett.

Hobøl kommune har søkt om utvidelse av utslippstillatelsen for Ringvoll.

Trøgstad kommune har fullført overføringen fra Havnås til Skjønhaug.

Eidsberg kommune har nå endelig fullført overføringen fra Hærland (se avisoppslag side) og forøvrig arbeidet med planer for bl.a. Eidsberg stasjon. Det er utarbeidet saneringsplan.

Marker kommune har arbeidet med løsning av avløpsforholdene ved grensen. Utslippstillatelse er gitt. Saneringsplan for Ørje er utarbeidet.

Rakkestad kommune har økt tilknytning til hovedrenseanlegget og har etter pålegg søkt om utvidelse av utslippstillatelsen for å klargjøre for den planlagte utbygging. Det er i løpet av året bl.a. innstallert ny sentrifuge ved renseanlegget.

Skiptvet kommune arbeider med utvidelse og ombygging av renseanlegget. Det "nye" anlegget vil stå ferdig i 1987.

Mossregionen.

Moss kommune har etter pålegg arbeidet med revisjon av avløpsplanen. Det synes nå i prinsippet å være avklart at det skal satses på et større silanlegg på Tronvik (Jeløy vest) og utslipp på dypt vann for Moss' sentrale deler og Jeløy.

Forøvrig arbeides det med klarlegging av kapasitet og septikmottak på Kambo renseanlegg bl.a. for innføring av kommunal tømning av slamavskillere.

Det gjenstår en avklaring av løsningen på fellesutslippet med Rygge kommune ved Norrøna. Rygge venter forøvrig på sin utslippstillatelse for Fuglevik og Larkollen og krav til sanering av overløp til Vansjø, Kureåa m.v.

Våler kommune arbeider med tilknytning til overføringsanlegget for kommunens nordvestlige deler via Moss til Kambo og til Svinndal renseanlegg. Det er gitt tillatelse med krav om rensing av utslippet fra Grepperød Ungdomshjem (eies av Oslo kommune).

Råde kommune har snart fullført sanering av siste del av utslipp til Vansjø og har nå søkt om utvidelse av utslippstillatelsen for Hestvold renseanlegg bl.a. som følge av den planlagte utbygging på Missingmyr.

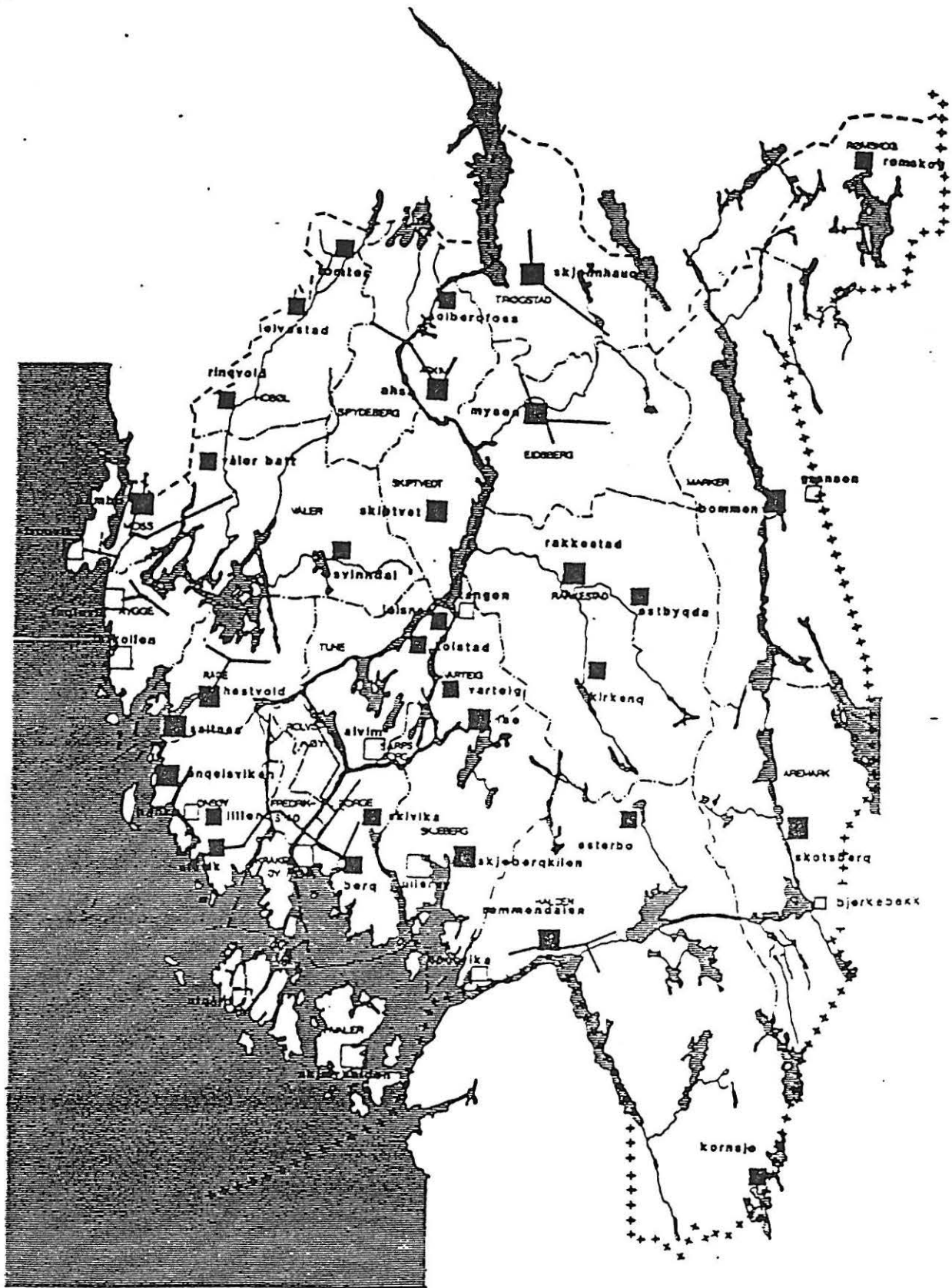
Lån og tilskudd.

I 1986 var investeringsrammen for Østfold økt fra 25 til 40 mill. kr. for kommunale oppryddingstiltak.

Investeringer og tilskudd ble fordelt slik:

Kommune	Prosjekt	Investering	Tilskudd
Hobøl	Sanering 3 anlegg	320.000	95.000
Råde	Karlshusbunnen II	5.000.000	1.500.000
FOA	Hovedanlegg	24.110.000	6.000.000
Sarpsborg	Planlegging av hovedanlegg	1.500.000	375.000
Halden	Isebakke -Remmen	3.500.000	700.000
Halden	Kornsjø	731.000	145.000
Skiptvet	Hoel renseanlegg	1.865.000	370.000
Rakkestad	Degernes sentrum	242.000	50.000
Trøgstad	Opprydding Høiås	465.000	100.000
Varteig	Tangen/Furuholmen	350.000	70.000
Tune	Hafslundsøy	4.000.000	500.000
Sum		42.083.000	9.805.000

Det ble forøvrig gitt kr. 75.000 i planleggingstilskudd til 1. etappe av saneringsplanlegging for tettstedene i Vansjø's nedbørfelt.

	Eksisterende renseanlegg		>1000 Pe		<1000Pe
	Planlagte renseanlegg				
	Eksisterende ledninger				
	Planlagte ledninger				

Fylkesmannen i Østfold
Miljøvernavdelingen

OVERSIKT OVER EKSISTERENDE OG PLANLAGTE "STØRRE" KLOAKRENSSEANLEGG I ØSTFOLD PR. 1.1.1987

	Kommune	Renseanlegg	Rensedistrikt	p.r.		Rensningskrav	Resipient	Drift:-klart	Bemerkninger
				Tillatt	Tilknyttet				
Mosseregionen	Moss	Tronvik Kambo	Jeløy, Moss syd Moss Nord, Vestby, Våler	- 16.000	- 12.720**S	Sil M/K	Oslofjorden Mossesundet	? 1977*	Under beh.
	Rygge	Fuglevik Stuvika	Rygge Larkollen m.m.	14.000 3.000	0 0	Sil Sil	Oslofjorden "	1990 1988	Planer om utvidelse
	Råde	Hestvold	Karlshus, Missing- myr nordre, Saltnes	3.000	3.000	M/K	Krogstadjfj.	1976*	
	Våler	Saltnes Svinndal Våler batteri	Søndre Saltnes Svinndal Våler batteri	1.100 650 300	440 280 130	Sil B/K B/K	Oslofjorden Svinndalselva Hølenelva	1982* 1981* 1968*	
Haldenregionen	Halden	Remmendalen	Halden, sentrale deler	24.000	18.300**S	M/K	Iddefjorden	1979*	
		Østerbo	Østerbo	600	300	B/K	Bunessjøen	1975*	
		Kornsjø	Kornsjø	300	180	B/K	S. Kornsjø	1980*	
	Sponvika	Sponvika	900	0	B	Iddefjorden	?		
Aremark	Skotsberg Bjørkebekk	Fosby Bjørkebekk	1.300 220	600 0	B/K B/K	Haldenvassdr. Aspern	1983* 1987		
Indre Østfold-regionen	Askim	Revhaug (AHSA)	Askim, Spydeberg, Knapstad (Hobøl)	28.000	18.080**S	M/K	Glomma	1980*	Skal utvides Planer om utv. Under ombygging
	Eidsberg	Solbergfoss	Solbergfoss	200	100	B/K	Glomma	1982*	
		Mysen	Mysen, Slitu, Trømborg, Herland m.m.	9.500	4.500**S	M/K	Mysenelva	1978*	
	Hobøl	Tomter	Tomter	900	700	B/K	Hobøelva	1979*	
		Elvestad	Elvestad	120	50	B/K	"	1977*	
	Marker	Ringvoll	Ytre Hobøl	400	400	B/K	Garderbekken	1982*	
	Rakkestad	Bommen	Ørje	1.500	1.400 S	B/K	Haldenvassdr.	1976	
		Rakkestad	Rakkestadbyen	3.300	2.600**S	B/K	Rakkestadelva	1977*	
	Rømskog	Kirkeng	Kirkeng, Tjernes	350	300	B/K	"	1978*	
Skiptvet	Østbygda	Østbygda	150	100	B/K	"	1978*		
	Rømskog	Tørnby	500	300	B/K	Rømsjøen	1983*		
Trøststad	Skiptvet	Skiptvet	Meieribyen	1.500	1.200	B/K	Holsøekken, Glomma	1976*	
			Frøshaug- bekken, Øyeren	2.500	2.000 S	M/K		1976*	
Nedre Glomma-regionen	Borge	Skivika	Skivika	380	380	B/K	Hunneccunn	1965*	Overføres 1988
	Berg	Berg	Hunnebunn m.m.	1.000	580	B/K	Neskilen	1976*	
	Fredrikstad	FOA	Fr.stad, Borge, Onsøy, Kråkerøy, Rolvøy	100.000	0**S	M/K	Glomma	1988	Overføres 1988
	Hvaler	Skjærhalden	Skjærhalden	1.000	0	M	Oslofjorden	?	Ny vann. løst
	Utgård	Utgårdskilen, Hauge	Utgårdskilen, Hauge	1.100	0	Sil	"	1988	
	Onsøy	Engelsviken	Engelsvik m.m.	2.500	1.100	Sil	Rauoyfjorden	1982*	Overføres 1988
		Hankø	Hankøsundet	680	0	B	Hankøsundet	?	
	Skjeberg	Slevik	Slevik, Møkligård	500	800	B	Slevikkilen	1965*	
		Skjebergkilen	Skjeberg, Høysand	2.100	1.100	M/K	Skjebergkilen	1978*	
	Ullerøy	Ullerøy	Ullerøy	1.500	0	M/K	"	?	
	Isefoss	Ise (Varteig og Skjeberg)	Ise (Varteig og Skjeberg)	1.200	500	M/K	Nipa	1985*	
Høk	Høk	Høk kafet. og motell	200	100	B	Ingedalsbekken	1968*		
Tune	Alvim (SIA)	Sarpsborg, Tune, Borge Skjeberg, Varteig	80.000	0**S	M/K	Glomma	1988	Overføres 1988	
Varteig	Jelsnes	Jelsnes	500	180	B/K	"	1982*		
	Kolstad	Kolstad sykehjem m.m.	170	70	B/K	"	1982*		
	Yven	Yven	2.350	2.350	M	"	1975*		
		Varteig	Omr. ved Varteig krk.	300	190	B/K	Lundebekken/ Glomma	1980*	
		SUM		309.770	75.000				

M = Mekanisk rensing

B = Biologisk rensing

K = Kjemisk rensing

S = Septik-mottak

* = Anlegg i drift pr. 1.1.1987

** = + industriavløp

Tabell 1

Informasjons-
sekretæren,
tel. 117509

MILJØVERNDEPARTEMENTET

pressemelding

FYLKESMANNEN I ØSTFOLD

01 OKT. 1986

Dato: 29.9.1986

JOUAL NR. 8397/86
ARKIV NR.

Sperrefrist:

MILJØVERNDEPARTEMENTET TILBYR GUNSTIG FINANSIERINGSBISTAND FOR BYGGING AV KOMMUNALE RENSEANLEGG FOR FREDRIKSTAD- OG SARPSBORGREGIONEN.

Miljøverndepartementet tilbyr nå de aktuelle kommunene i Fredrikstad- Sarpsborgregionen gunstig finansieringsbistand til bygging av renseanlegg. Departementet bekrefter overfor kommunene at det vil kunne ytes tilskudd på 25% og anbefales statlige lån på 50% av investeringene til renseanleggene. Samlet investeringsramme er begrenset til 62 mill.kroner i 1987 og 84 mill. kroner i 1988. Departementet understreker

imidlertid at det er en klar forutsetning for denne finansieringsbistanden at anleggene blir ferdigstilt innen den fastsatte fristen, som er utgangen av 1988.

Det var på et svensk/norsk grensemøte i august i år hvor den svenske miljø- og energiminister Birgitta Dahl var til stede, at miljøvernminister Sissel Rønbeck varslet en 4-års handlingplan for å bedre forurensningssituasjonen i Nedre Glomma, Iddefjorden og kystområdet ned mot Sverige. Planen omfatter tiltak for å redusere forurensningene fra industri, kommunen og landbruket i området.

TT F.B. 9.4.86 side 4.

Skåra-folk i harnisk over stank fra kloakk

Av HANS PETER KJØGE og HARALD MELSEN (foto)

Tålmodigheten for øyeblikkelig slutt for beboerne i Skåra-området. Stanken fra avfallet til Norsk Fett- og Tilmindustri på Ormen, som går i den nye kloakkledningen i området, slår med jevne mellomrom opp i husene. Til tider er den helt uutholdelig. Nå lover kommunen bedring, men det kan fremdeles ta flere måneder før en varig løsning er et faktum.

Den tidligere kremer kostet den nye store kloakkledningen Norsk Fett- og Tilmindustri har fortsatt å bruke for å fjerne stanken. Resten har Håkons på Ormen og Olavs kommune lagt til i ledningen skal være klar til å koble til kloakkene undergrunns til TISA på Ormen når dette er ferdig. Håkons ble koblet til den nye

Stanken er også merkbart utendørs allersom den spres ut fra pumpestasjonen

ledningen i høst. I et par måneder var alt i sin skjønneste orden helt til Nils-Lenn kom inn på nettet. Både før og

Plutselig en dag kjente vi den musketeer-lukt som i huset vårt og som stekt ikke alene om å kjempe denne lukten i alle hjørner. Så lenge som det har vært det

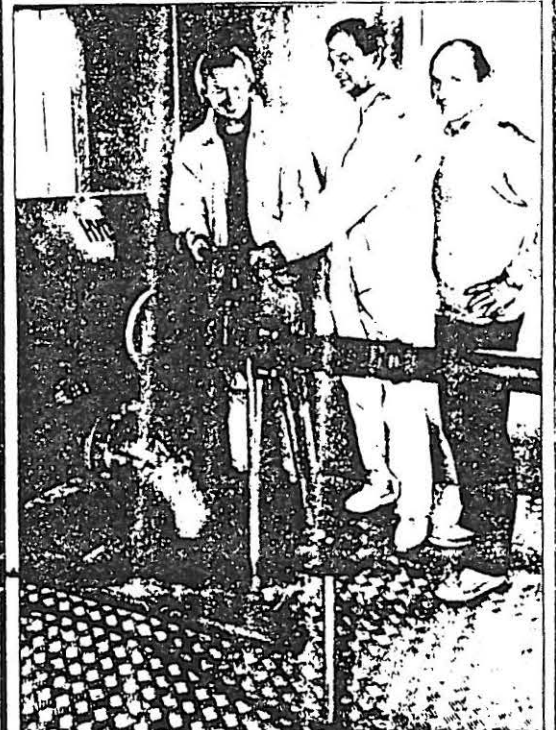
stamme, var en av beboerne Hoff Ellingsen. Velferdningen i området har selv sagt opp i engasjert seg stank i saken.

Stanken var det i styrke. Noen ganger er det helt uutholdelig. Vi vet at folk i et stort område av lukten som er skillegrensen mot Ellingsen. Herlig skilt har forsvunnet i et øyeblikk

Det blir litt av et puss. Akkurat der som beboerne på Ormen har fått i Skåra-området. Av stanken på ledningen først og fremst for at dette skulle være av forurensningshensyn. På en annen side er dette en helt uutholdelig ledning. Når kloakkene er avskjermet, vil de i tillegg kunne koble til ledningen oppover. Håkons kommunen har opplyst i en annen ledning. Å bruke kjemikalier som å fjerne lukten. Håkons allersom som til syvende og sist vil være en god idé å gjøre.

Hans kjeller i kommunen har fått en ikke-brennbar ledning for å fjerne stanken og sikker. I tillegg kan det ta flere måneder før beboerne blir kvitt den gamle stanken i husene sine.

En milepæl for et renere Eidsberg

BIDDEFI Avdelingsleder i Laksmåker Willy Kvalset er til høyre ved Eidsberg Hamnen og viser nye fellesskapsmøter. Fra Avdelingsleder i Laksmåker Håvard Skjerve som på det nye Eidsberg Hamnen. Bak dem står Eidsberg Hamnen og Laksmåker Willy Kvalset og Håvard Skjerve som på det nye Eidsberg Hamnen.

Det var en milepæl i arbeidet for et renere Eidsberg da den nye kloakkledningen mellom Hæverland Slakteri og reise-stasjonen på Mysen ble koplet på i går. Tidligere har avløpsvannet fra slakteriet gått rett i Vister-

bekken og derfra ut i Mysenselva og Glomma. Visterbekken har vært som en brun gjøse, men allerede i formiddag kan en konstatere at vannet har blitt mer tydelig etter at utslippet stoppet.

Gunnar Fjellengen
Allerede på 1970-tallet var det snakk om å fjerne en kloakkledning fra Hæverland Slakteri, men tanken ble i mange

år ansett som utopisk på grunn av kostnadene. Behovet for en slik ledning ble først opplyst i forbindelse med en stor utbygging av slakteriet på Eidsberg Hamnen.

BESTE LØSNING
Fylkets miljøvernavdeling har i løpet av et år utarbeidet en plan for å fjerne stanken fra Eidsberg Hamnen. Første stadiet er å

På tråden

Hull i ørene kan gi AIDS?

Det er på skolebarn med mye stapp og det skal hjelpe. Hull i ørene kan det bli med hull i ørene. AIDS smitte! Det er en farlig sykdom som spres og sikker mange med henn. Det er på skolebarn. Kan det smitte? Det er en farlig sykdom som spres og sikker mange med henn.

UTSLIPPSKONTROLL

Vidar Lindblad

Utslippskontrollen har i 1986 omfattet 30 avløpsrenseanlegg, jfr. tabell 1. Ingen nye anlegg har kommet til. Ett anlegg er avviklet, renseanlegget ved Trøgstad batteri på Havnås. Avløpsvannet herfra (ca 200 pe) blir nå overført til skjønhaug renseanlegg(mars 86). Den samlede tilknytningen til anleggene som inngår i utslippskontrollen er nå 71020 pe. Dette er kun en økning på 175 pe(1.18%) fra 1985. Anleggenes totale dimensjonerende kapasitet er 105025 pe. Mekaniske renseanlegg/silanlegg inngår ikke i utslippskontrollen. Disse har en samlet tilknytning på ca. 5000 pe.

Driftsoperatørene sender regelmessig inn avløpsprøver av inn-og utløpsvann. Hovedregelen er at prøvene skal tas ut som døgnprøver. Det er 6 mindre anlegg som kunn tar stikkprøver av avløpsvannet. Disse anleggene vil i 1987 få krav om, som et minimum, å ta ut døgnprøver på utløpsvannet.

Prøveinnsendningsfrekvensen er 12 ganger i året for anlegg dimensjonert mer enn 500 pe(18 stk) og 4 ganger i året for anlegg dimensjonert for mindre enn 500 pe(12stk). Samtlige prøver analyseres ved fylkeslaboratoriet i Østfold,miljøvernavdelingen.

Nedenfor følger en tabell som viser hvilke analyser som tas.

Tabell 2.

Type anlegg	Analyseparametre	
	Innløp	Utløp
Kjemiske Kjem/biol. TOC	Tot-N, Tot-P, TOC Tot-n, Tot-P, TOC TOC, FTU	Tot-P, TOC, PO4-P, FTU(turbiditet) Tot-P, TOC, PO4-P, FTU Biologiske

Total nitrogen tas kun på anlegg med døgnprøver.

Innsending av prøver fra renseanleggene fungerer hovedsakelig bra. Enkelte glipp skyldes som oftest at oppsatt dato for prøveinnsending er oversett.

Utslippskontrollrapporter med analyseresultater/kommentarer har månedlig blitt sendt til driftsoperatører og anleggseiere. Det er i alt utsendt 264 rapporter.

Som en del av utslippskontrollen er anleggseierne pålagt månedlig å sende inn en kopi av anleggets driftsjournal og årlig utarbeide en årsrapport for renseanlegget. Driftsjournalen er til god hjelp ved vurdering av anleggets drift, og et nyttig hjelpemiddel for å finne mulige årsaker til et dårlig renseresultat. Driftsjournalene blir ikke sendt inn like regelmessig fra alle anlegg, men det er kunn 2 anlegg(6%) en ikke har mottatt driftsjournal fra i 1986. Det første året man registrerte mottak av driftsjournaler(-81) var det kunn 50% av anleggene det ble sedt inn driftsjournal fra. Det er registrert/gjennomgått ca 330 driftsjournaler.

60% av anleggseierne utarbeidet årsrapport som pålagt.

Tabell 1. Kloakkrensaneanlegg som har inngått i rutineprogrammet for utslippskontroll 1986

Navn rensaneanlegg	Eier/kommune	Driftsstart	Aktuell belastn. (pe)	Dimensj. belastn. (pe)	Prosess
1. Rakkestad	Rakkestad	1977	2600 ind.	3300 ind.	Etter felling
2. Bommen	Marker	1976	1400	1500	
3. Skotsberg	Aremark	1983	600	1300	
4. Svinndal	Våler	1981	280	650	
5. Østerbo	Østf.f.kommune	1975	300	600	
6. Ringvoll	Hobøl	1982	400	400	
7. Elvestad	Hobøl	1977	50	120	
8. Tomter	Hobøl	1981	700	900	
9. Kornsjø	Halden	1980	180	300	Biorotor
10. Berg	Borge	1976	580	1000	
11. Skivika	Borge	1965	380	340	Simultan felling
12. Jelsnes	Tune	1982	180	500	
13. Kolstad	Tune	1982	70	175	
14. Kirkeng	Rakkestad	1976	300	350	
15. Østbbygda	Rakkestad	1978	100	200	
16. Rømskog	Rømskog	1983	300	500	
17. Varteig	Varteig	1979	190	300	
18. Solbergfoss	Oslo Lysverker	1983	100	200	
19. Våler Batt.	Forsvaret	1968	100	150	
20. Revhaug	ASHA	1980	18080	28000	
21. Mysen	Eidsberg	1978	4500	9500	
22. Skjønnaug	Trøgstad	1976	2000	2500	
23. Remmedalen	Halden	1979	18300	28000	Primær felling
24. Kambo	Moss	1977	12720	16000	
25. Hestvold	Råde	1976	3000	3000	
26. Skjebergkilen	Skjeberg	1978	1100	2100	
27. Ise	Skjeberg/Vart.	1985	500	1100	
28. Skiptvet	Skiptvet	1976	1200	1500	
29. Slevik	Onsøy	1965	800	500	Bio-logisk
30. Lilleng	Onsøy	1972	10	40	

En har forøvrig det bestemte inntrykk at utslippskontrollresultatene blir tatt seriøst og virker motiverende både for driftsoperatører og anleggseiere.

Det er i 1987 ikke lagt opp til noen vesentlige forandringer i utslippskontrollen, bortsett fra at et par anlegg har fått justert prøveinnsendningsfrekvensen.

Utslippskontrollresultater

På grunn av tidsfristen for innlevering av denne årsmeldingen har en desverre ikke rukket å få med utslippskontrollresultatene for 1986 her. Resultatene blir presentert i egen årsrapport vedrørende drifts- og utslippskontroll av kloakkrensaneanlegg i Østfold. Dette er en grundig gjennomgang av årets renseresultater for samtlige renseanlegg som inngår i utslippskontrollen. Utslippskontrollresultatene blir her vurdert opp mot forventede utslippskonsentrasjoner på kontrollparametrene, jfr. tabell 2.

Vedrørende resultater fra utslippskontrollen i 1986 vises det derfor til denne rapporten.

Driftsoppfølging/Anleggsbesøk.

En har i andre halvår av 1986 igjen kommet i gang med rutinemessige besøk på renseanleggene. Det er avlagt ca 50 anleggsbesøk i 1986. Vanligvis blir 2 anlegg besøkt pr. gang(dag). Besøkene har i hovedtrekk fulgt det samme mønster som tidligere, dvs.renseresultater og driftsmessige forhold blir diskutert, enklere målinger og tester blir gjennomgått. En yter også den servicen å bringe med seg bufferløsninger, destvann, prøveflasker og bagger etc. til driftsoperatørene.

Anleggsbesøkene er en bra måte å skaffe seg tilveie opplysninger om driften og årsaker til utilfredsstillende renseresultat.

Driftsoperatørene setter pris på at miljøvernavdelingen følger opp utslippskontrollen bla ved hjelp og rettledning til driftsmessige forhold, selv om flere har behov for en ytterligere assistanse.

Det ble ikke avholdt regionsamlinger for driftsoperatører i 1986, noe som hovedsakelig skyldes ustabile bemanningsforhold. Det er ytret sterke ønsker fra driftsoperatørene om å komme i gang med slike samlinger igjen. En vil derfor i 1987 forsøke å arrangere 2 runder med regionsamlinger(i alt 6 samlinger), samt en felles samling for hele fylket. Det ble i oktober 1986 avholdt en felles samling driftsoperatører og anleggseiere av avløpsrenseanlegg ved Tune ingeniørhøgskole. Frammøtet var der meget bra.

Større forandringer/undersøkelser ved diverse avløpsrenseanlegg

Dette er en kort gjennomgang av større forandringer, prosjekter som enkelte renseanlegg har vært gjenstand for.

Mysen.

En vesentlig mengde slakteriavløp ble høsten 1986 knyttet til avløpsnett i Mysen. Det er derfor tatt ut et utvidet antall prøver fra renseanlegget for sikrere å kunne vurdere hvordan dette slakteriavløpet virker inn på renseeffekten. En kan foreløpig ikke se noen forverring av renseresultatene.

Rakkestad

I april og mai ble det gjennomført et NTNf-støttet prosjekt ved Rakkestad renseanlegg. Prosjektet gikk ut på en kapasitetsordning av anlegget, bl.a. ved bruk av polymer som hjelpekoagulant.

Kambo

Våren og sommeren ble det foretatt en kapasitetsvurdering av anlegget med tanke på at standard utslippskrav for kjemiske renseanlegg skal overholdes. Konklusjonen var at anlegget kan øke sin opprinnelige dimensjonerende belastning forutsatt driftsoptimalisering og div. utledninger.

Ringvold/Svinndal

NTNF-rapport nr. 42/86 kom ut "Driftsoptimalisering ved lavt belastede biologiske/kjemiske renseanlegg". Rapporten er utarbeidet på grunnlag av undersøkelser som er gjort ved Ringvold/Svinndal renseanlegg. Renseeffekten kan forberedes og stabiliseres ved å gå over til flertrinnsfelling.

Asha

Ulike alternativer for mottak av septikkslamm har her vært vurdert da man har hatt driftsmessige problemer med septikkmottaket. Det er bl.a. vurdert tømning av septikkslamm på avløpsnett, noen hundre meter fra anlegget.

Skiptvet

Anlegget bygges om fra et kjemisk primærfellingsanlegg til et biologisk anlegg med mulighet for simultanfelling. Det eksisterende anlegget skal inngå i det nye anlegget. Byggearbeidene startet opp i 1986 og det nye anlegget planlegges startet opp våren 1987.

1987

Det er i 1986 gitt utslippstillatelse for 3 mindre anlegg.

1. Grensen i Marker kommune. Biologisk anlegg dimensjonert for 350 pe.
2. Grepperød i Våler kommune. Biologisk/kjemisk anlegg. 35 pe.
3. Tangen/Furuholmen i Varteig kommune. Foreløpig utslippsramme er 100 pe.

Alle anleggene vil etter oppstartning inngå i utslippskontrollen.

kontroller fra tidligere år var standarden svært varierende. Gledelig var det at etterkontrollen i Skjeberg viste store forbedringer, og at de alvorligste tetthetsproblemer var løst. Det ble gitt 6 pålegg om utbedringer.

- * Det er gitt 2 pålegg om stans av forurensning fra gjødsellager. I begge tilfeller var utette porter årsaken til at større mengder gjødsel rant av til bekk. Fylkeslandbrukskontoret har utarbeidet utbedringsplaner for 9 gjødsellagre og har gitt tilsagn om kr. 219.200 i tilskudd. Dermed er Østfolds kvote på kr. 300.000 langt fra brukt opp. I tillegg har fylkesmannen frigitt fondsavsetninger til bedring av det ytre miljø for 9 gjødsellagre. Det betyr at utbedringstakten for Østfolds gjødsellagre er svært lav. En oversikt pr. 1.9.86 viser at 349 gjødsellagre gjenstår å utbedre.

- * Klagebehandling etter vedtak i helseråd om dyrehold har vist seg å være et tidkrevende arbeid. Partene engasjerer advokater som til stadighet kommer med nye innspill. I fra Eidsberg har en hatt til behandling 2 klagesaker om hygieniske ulemper fra pelsdyrfarm.

I Tune har et gjødsellager tett inntil bolighus gitt flueplager. I tillegg til helserådssakene har en avgjort klage etter bygningsrådsvedtak i Moss om oppføring av lagertanker for olje på Kambo.

- * Etter forskrifter om utslipp av oljeholdig avløpsvann avgjør fylkesmannen søknader om utslippstillatelse. I 1986 ga miljøvernavdelingen 11 utslippstillatelser til nye renseanlegg på bensin-stasjoner og verksteder. En planlegger å delegere myndigheten til å avgjøre søknadene til kommunene, men foreløpig er det ikke opp-rettet tilfredsstillende behandlingssystem for utskilt olje-avfall. Dette problem bør være løst før delegeringen foretas.

- * Det innkom også 2 søknader om etablering av oppsamlingsplass for bilvrak med rett til å utskrive vrakpant. Før en eventuell godkjenning gis er det stilt krav om at alle nødvendige miljøvern-tiltak må være fullført. Egentlig fungerer oppsamlingssystemet for bilvrak tilfredsstillende, og det er strengt tatt ikke behov for fler oppsamlingsplasser.

- * Når det gjelder driften ved fyllplassene har det vært problemer med flygeavfall fra Kopla, Rakkestad. Nærliggende naboer har til stadighet vært sjenert av avfall som vind og fugl har ført med seg. Etter flere møter med Rakkestad kommune har en nå forlangt at kommunen sender inn utslippstillatelse for fyllplassen.

Det er mistanke om at sigevannet fra Solgård, Moss skaper problemer for driften av kloakkrensaneanlegget på Kambo. Det er også avdekket uheldige deponeringsmetoder for flytende avfall som medfører problematisk sigevann. Fyllplassen har derfor fått pålegg om å utarbeide ny driftsinstruks.

Det er også gitt 2 deponeringstillatelser for nedgraving av spesialavfall fra industrien på interkommunale fyllplasser. Avfallet besto av tomme jernfat fra Unger Fabrikker og brannslukningspulver fra Borregaard.

FOA har påklaget SFT's pålegg om ytterligere rens tiltak for forbrenningsanlegget på Øra. I den forbindelse uttalte en at rens tiltakene burde utsettes 2-3 år slik at gjennomføring av FOA's kloakkrenseanlegg ble prioritert.

- * M. Peterson & Søn's nye utslippstillatelse er også påklaget. Det ble i vår uttalelse bemerket at kravene til fiberutslipp ikke tilsvarte hva som er mulig ved anvendelse av tilgjengelig rens teknologi. For de samlede organiske utslipp skulle disse halveres innen 1990, men bedriften har ennå ikke utviklet metoder for hvordan reduseringen skal skje.

SFT har i løpet av høsten satt i gang en intensiv kontroll av alle industriutslipp i Østfold. En har deltatt på 12 av inspeksjonene og har bidratt med lokalkunnskap om forurensningssituasjonen og annen assistanse til eksempel vannanalyser. Selv om slike inspeksjoner er tidkrevende gir de nyttig innblikk i industriens rensproblemer og utslippsmengder.

- * Miljøverndepartementet har i en tid vurdert å delegere myndighet fra SFT til fylkesmannen for utslipp fra mindre bedrifter. I den forbindelse har en deltatt på 4 dagers kurs om utslipp til luft og om luftforurensning. Departementet har senere utsatt overføring av oppgaver pga. ressursituasjonen i miljøvern avdelingene.

ENKELTUTSLIPP - STØY - EDB.

Wåkon Mikarlsen

FORSKRIFT OM UTSLIPP FRA SEPARATE AVLØPSANLEGG.

Det som kjennetegner 1986 var at ny forskrift trådte i kraft 1. februar. Denne forskrift er nr. 4 i rekken etter at den første kom i 1972. I den nye forskriften ble all myndighet delegert kommunene, og fylkesmannen skal heretter kun utarbeide retningslinjer for kommunene, tilleggsforskrift for visse utsatte områder og behandle klagesaker. I rundskriv til kommunene har fylkesmannen kommet med sterke anbefalinger om at det bør følges en restriktiv linje spesielt i de mest sårbare vassdrag.

Av tekniske forandringer i den nye forskrift kan nevnes at minirenses-alegg nå er godkjent for bruk. Det er foreløpig kun Biovac som har gjennomført tester som tilfredsstillende myndighetenes krav.

Etter at antall enkeltutslipp nådde en topp i slutten av 70-årene med oppunder 400 saker/år har saksmengden stabilisert seg på et lavere nivå. Fylkesmannen mottok 197 saker i 1986 mot 232 i 1985. Fordelingen på type saker ses av nedenstående tabell.

Tabell 1. Antall innkomne saker.

Type sak	Antall saker	
	1985	1986
Behandlet av fylkesmannen	50	18
Behandlet av kommunene	153	154
Saker til uttalelse	10	6
Anke på bygningsrådsvedtak	13	23
Anke på helserådsvedtak	3	2
Anke på fylkesmannesvedtak	3	0
Totalt	232	203

Antall saker som er behandlet av fylkesmannen har p.g.a. delegering av myndighet sunket fra 1985, mens antall anker på bygningsrådsvedtak har gått opp. Det siste kan sannsynligvis forklares ut fra det forhold at det ikke lenger er mulig å gi tillatelse til enkeltutslipp i tettbygd strøk unntatt i spesielle tilfelle. Dette gjør seg spesielt gjeldende i våre tettbygde hytteområder.

Tabell 2. Kommunevis fordeling.

Kommune	Antall saker		
	1985	1986	1987
Aremark	4	0	
Askim	2	3	
Borge	5	4	
Eidsberg	20	20	
Fredrikstad	2	1	
Halden	35	33	
Hobøl	5	10	
Hvaler	8	9	
Kråkerøy	3	2	
Marker	15	12	
Moss	1	2	
Onsøy	15	31	
Rakkestad	13	11	
Rolvsøy	4	6	
Rygge	6	6	
Rømskog	3	0	
Råde	14	9	
Skiptvet	5	1	
Sarpsborg	0	0	
Skjeberg	15	12	
Spydeberg	9	11	
Trøgstad	12	5	
Tune	9	3	
Varteig	5	1	
Våler	12	11	

STØY.

Rundskriv T - 1/86 gir retningslinjer for fylkesmannens medvirkning som statlig fagmyndighet for støy ved planer etter bygningsloven og vegloven og berører følgende punkter:

1. Fylkesmannens ansvar som statlig fagmyndighet for støy i plansaker.
2. Uttalelse til generalplaner (vegtrafikk- og flystøy).
3. Uttalelse til reguleringsplaner (vegtrafikk- og flystøy).
4. Uttalelse til planer etter vegloven.
5. Jernbane-, skytebane-, industristøy og annen støy.
6. Fradelings- og byggesøknader.
7. Forholdet mellom forurensningsloven og bygningsloven.

Som det fremgår av listen ovenfor er støy et omfattende arbeidsfelt som på sikt vil kreve stor arbeidsinnsats. Foreløpig har de sentrale organer som miljøverndepartementet og SFT det endelige ansvaret for de fleste områder, men dette er tenkt delegert etter hvert som fylkesmannens kompetanse stiger.

Fylkesmannen ga i 1986 uttalelse til 2 skytebaner samt diverse reguleringsplaner i forbindelse med vegtrafikkstøy. Endelig ansvar for skytebaner er tenkt delegert fylkesmannen våren 1987.

FORSKRIFTER OM TAUBANER OG KABELBANER.

Det er i 1986 gitt en ny konsesjon til bygging og drift av skitrekke.

Det er også gitt uttalelse til ny forskrift som vil tre i kraft 1. april 1987.

EDB.

Nord-100:

Fylkesmannen overtok våren 1986 EDB-anlegget til fylkesarbeidskontoret. Dette besto av Nord-100 med ca. 20 terminaler. I en overgangsperiode har miljøvernavdelingen fått anledning til å benytte seg av ledig kapasitet på denne frem til fylkeskartkontorets overflytting til Moss våren 1987. Det ble derfor kjøpt inn 4 terminaler som i startfasen ble benyttet til tekstbehandling. 4 på kontorsiden + 1 på fagsiden ble gitt det nødvendige grunnkurs for å komme i gang. Erfaringene har vært gode og utstyret har øket kapasiteten når det gjelder skrivearbeid. 4-5 av saksbehandlerne har også ved egen innsats lært seg tekstbehandling og dette har forsåvidt fungert tilfredsstillende. Det er likevel nødvendig med ytterligere opplæring f.eks. ved små "internkurs".

I tillegg til ren tekstbehandling er EDB-anlegget på sikt tenkt benyttet til bl.a. journalføring, regnskap og datalagring ved hjelp av programmet FICS. For å forberede seg til dette har to personer tatt FICS-brukerkurs samt Sintran introduksjon- og timesharingkurs.

Miljøvernavdelingen har ellers vært fylkesmannen behjelpelig med drift av maskinen og service overfor brukerne i det daglige arbeid.

PC.

I 1986 ble det innkjøpt 2 stk PC'er med div. utstyr og programvare. Innkjøpet av dette utstyret var avdelingens første befatning med EDB. En PC er plassert ved Fylkeslaboratoriet og en ved miljøvernavdelingen.

PC'ene brukes vesentlig til rapportering/bearbeiding av overvåkingsdata for vassdrag og kystområder, samt utslippskontrolldata fra renseanleggene. Programvarene som benyttes er LOTUS 123 (regnearkprog.), dBASE III (databaseprog.), MS-CHART (grafikkprog.) og Word-PERFECT (tekstbehandling). Det har blitt utviklet faste systemer for bearbeiding av overvåkingsdata og utslippskontrolldata innen for de programvarene som miljøvernavdelingen disponerer.

FYLKESLABORATORIET

Per Arild Simonsen

Laboratoriet har også i 1986 i hovedsak vært beskjeftiget med arbeidsoppgaver i tilknytning til

- overvåking av resipientundersøkelser
- utslippskontroll for kommunale renseanlegg

I tillegg til selve analysearbeidet er laboratoriet også med ved utarbeidelse av detaljprogrammene for overvåking og utslippskontroll samt data-rapporteringen. Dette er viktig for "styring" av prøvetilgangen og rasjonell kapasitetsutnyttelse.

I siste halvdel av året førte SFT's økte kontrollvirksomhet til en viss tilgang av kontrollprøver fra industriutslipp.

Laboratoriet utførte også de fysikalske/kjemiske analyser for Limmokonsult som grunnlag for utarbeidelse av et vann-atlas for Vestfold.

Forøvrig mottar laboratoriet endel prøver fra fiskevann der kultiveringstiltak og kalking er aktuelt.

Laboratoriets analysemengde fordelt på ulike parametre fremgår av tabell side , fordelt på ulike oppdrag tabell side .

Samarbeide med NSO A/S, ALGAS A/S m.fl.

1986 innledet laboratoriet et samarbeide med Norsk Spesialolje (NSO) som i forbindelse med innsamling og omsetning av spillolje er avhengig av å kontrollere innhold av bl.a. vann, PCB, klor, svovel og bly.

NSO leier endel av laboratoriet samt anledning til å benytte endel laboratorieutstyr og fellesrom. Det er også et samarbeid om laboratoriepersonell. NSO har selv anskaffet den instrumentering som er spesiell for oljeanalyse.

Det er også inngått en avtale med ALGAS A/S (leverandør av bl.a. utstyr for vannfiltrering) om å utføre endel analyser/undersøkelser m.h.p. partikkelfjerning med filter.

Samarbeidet med næringsmiddelkontrollen om vannanalyser og Limmokonsult (Øivind Løvstad) om analyser og biotester fortsetter.

Tabell 3 Laboratoriets arbeidsmengde fordelt på de forskjellige arbeidsoppgaver.

	<u>Antall enkeltanalyser</u>
<u>VASSDRAGSUNDERSØKELSER</u>	
Fysisk-kjemiske analyser (inkl. klorofyll-a + biotester)	3613
KOMMUNALE RENSEANLEGG	
Utslippskontroll	2741
Tungmetaller i slam	26
VANNATLAS - VESTFOLD	434
INDUSTRI	198
FISKEVANN	124
DIVERSE	284
<u>TOTALT</u>	

	antall enkeltanalyser		antall enkeltanalyser
FYSISKE MÅLINGER		METALLER	
pH	252	Aluminium	2
Konduktivitet	186	Jern	109
Fargetall	226	Mangan	16
Turbiditet	254	Kadmium	2
Sum fysiske målinger	918	Bly	29
NÆRINGSSTOFFER		Nikkel	2
Totalfosfor auto	448	Sink	28
Totalfosfor manuell	707	Kobber	28
Totalt løst fosfor auto	143	Krom	29
Løst reaktivt fosfor auto	315	Kobolt	2
Løst reaktivt fosfor manuell	346	Kvikksølv	2
Total nitrogen	651	Sum metaller	249
Nitrat (+nitritt)	265	DIVERSE STOFFBESTEMMELSER	
Ammonium	147	Kjemisk oksygenforbruk (COD _{Cr})	176
Løst reaktivt silikat	160	Biokjemisk oksygenforbruk (BOF)	81
Sum næringsstoffer	3182	Total organisk karbon (TOC)	982
UORGANISKE HOVEDKOMPONENTER		Total tørrstoff	10
Kalsium, magnesium	71	Suspendert tørrstoff	412
Sulfat	2	Suspendert gløderest	135
Klorid	5	Fiber NS 4760	5
Alkalitet	176	SR ⁰	6
Sum uorganiske hovedkomponenter	254	Filtreringsforsøk	6
ANDRE UORGANISKE KOMPONENTER		Sum diverse stoffbestemmelser	1813
Oppløst oksygen	145	BIOLOGISKE ANALYSER	
Flyktige organiske syrer	5	Biotester	43
Sum andre uorganiske komponenter	150	Klorofyll-a	190
		Kvantitative planteplanktontellinger	
		Kvantitative dyreplanktontellinger	
		Sum biologiske analyser	
		FORBEHANDLING AV PRØVER	
		Filtrering	619
		Oppslutning av slam	2
		Sum forbehandling av prøver	621
		TOTALT :	7420

VASSDRAGSFORVALTNING - OVERVÅKING

Torodd Hauger - Per Vallner

Oversikt over antall behandlede saker:

	<u>Antall</u>
Kraftledninger	3
Kraftleie	2
Områdekonsesjoner	1
Vassdragsreguleringer	2

Samlet Plan - videreføringsprosjekter.

Lekumfossen i Heravassdraget ble tatt med i videreføringen av Samlet Plan da grunneieren la fram et nytt utbyggingsforslag. Det ble i denne forbindelse utarbeidet en ny vassdragsrapport konsekvensanalyse som ble sendt ut til høring i samsvar med Miljøverndepartementets opplegg. Innstilling til St.meld. er oversendt Miljøverndepartementet.

Vannbruksplanlegging i Glomma.

Det er i samråd med Østfold fylkeskommune og Miljøverndepartementet utarbeidet et forslag til organisering av arbeidet med en vannbruksplan for Glomma syd for Øyeren. Det er foreslått nedsatt et styringsutvalg bestående av ordførerne i "vassdragskommuner" med miljøvern-avdelingen som sekretariat. Arbeidet antas å bli igangsatt i 1987.

Haldenvassdragets Vassdragsforbund.

Det er i løpet av 1986 blitt utarbeidet saneringsplaner for samtlige tettsteder i vassdraget. Planene gir en oversikt over gjenstående tilkoplingsarbeider, behov for utbedring av ledningsnett, samt i hvilken rekkefølge tiltakene bør prioriteres.

Haldenvassdragets Vassdragsforbund har nå langt på vei fullført sine oppgaver i h.h.t. mandatet. Det interkommunale vassdragsarbeidet har hittil i stor grad bestått i undersøkelser, utredninger og planlegging. Oppgavene fremover vil heretter i større grad være av praktisk karakter, men det er fortsatt behov for interkommunale løsninger og samarbeid. Det synes hensiktsmessig at Haldenvassdragets Vassdragsforbund viderefører sin rolle som samordningsorgan. Dette vil imidlertid forutsette endringer i forbundets mandat.

Styringsutvalget for planlegging i Haldenvassdraget.

Flerbruksplanleggingen for Haldenvassdraget er søkt videreført for den delen av vassdraget som ligger i Akershus fylke. Arbeidet har blitt ledet av et styringsutvalg hvor miljøvern-avdelingen er representert som observatør.

Overvåking av vassdrag og kystområder.

Østfold er utpekt som ett av fire prøvefylker hvor planlegging og administrasjonen av vassdragsovervåkingen er overført til miljøvern-avdelingene (fra 1984).

Overvåkingen fulgte i 1986 i store trekk arbeidsopplegget som året før, og var i grove trekk i samsvar med langtidsprogrammet for 1985-1988.

Det statlige bidrag til overvåkingen for 1986 var 500.000.-. Kommunene bidro med tilsammen 200.000.-, samt feltmessig og analytiske bistand gjennom næringsmiddelkontrollene.

Følgende vassdrag og kystområder var gjenstand for overvåkingsundersøkelser i 1986:

- Vansjø-Hobølvassdraget
- Haldenvassdraget
- Glomma v/Skinnerflo og Sarpsfossen
- Lundebyvannet
- Rakkestadelva
- Hvaler-Singlefjordområdet.

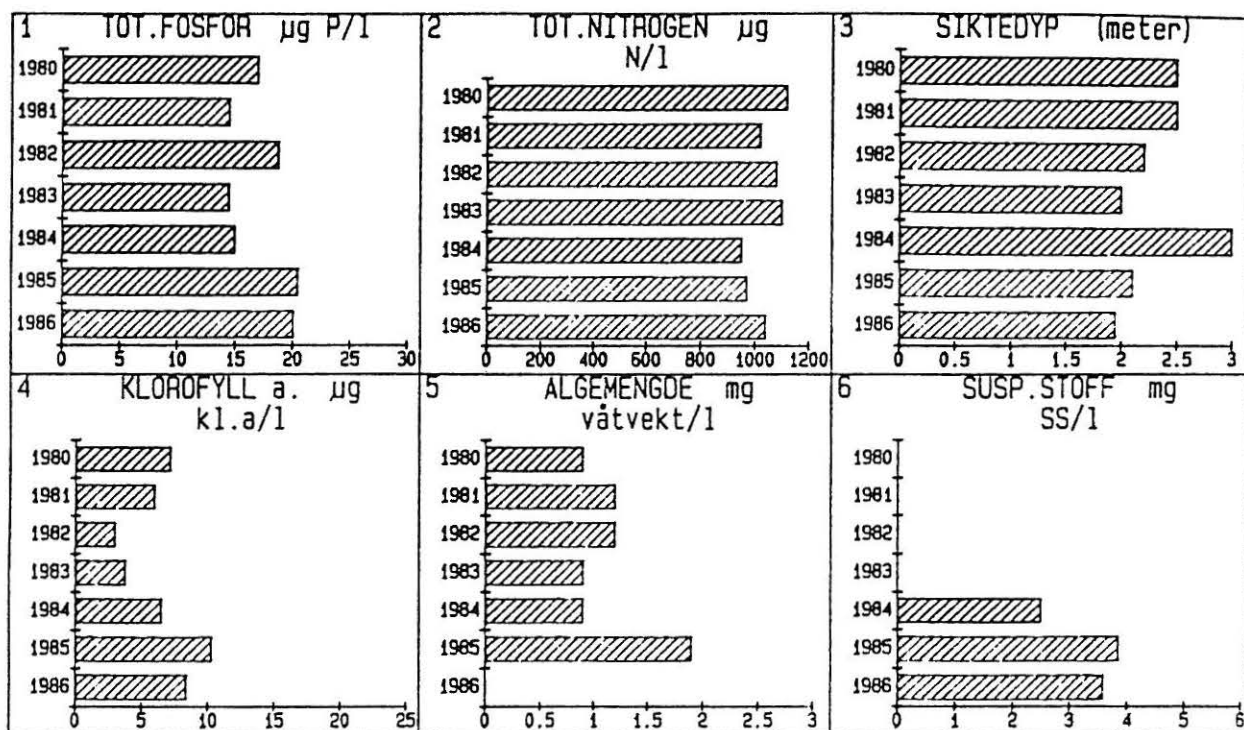
Vansjø-Hobølvassdraget

Resultatene av overvåkingsundersøkelsene de siste årene tyder på at forurensningssituasjonen er relativt stabil. Det forekommer variasjoner fra år til år på enkelte parametere som i stor grad er betinget av vekslende meteorologiske forhold. Den raske eutrofieringsutviklingen som skjedde i slutten av 70-årene synes å ha stanset opp.

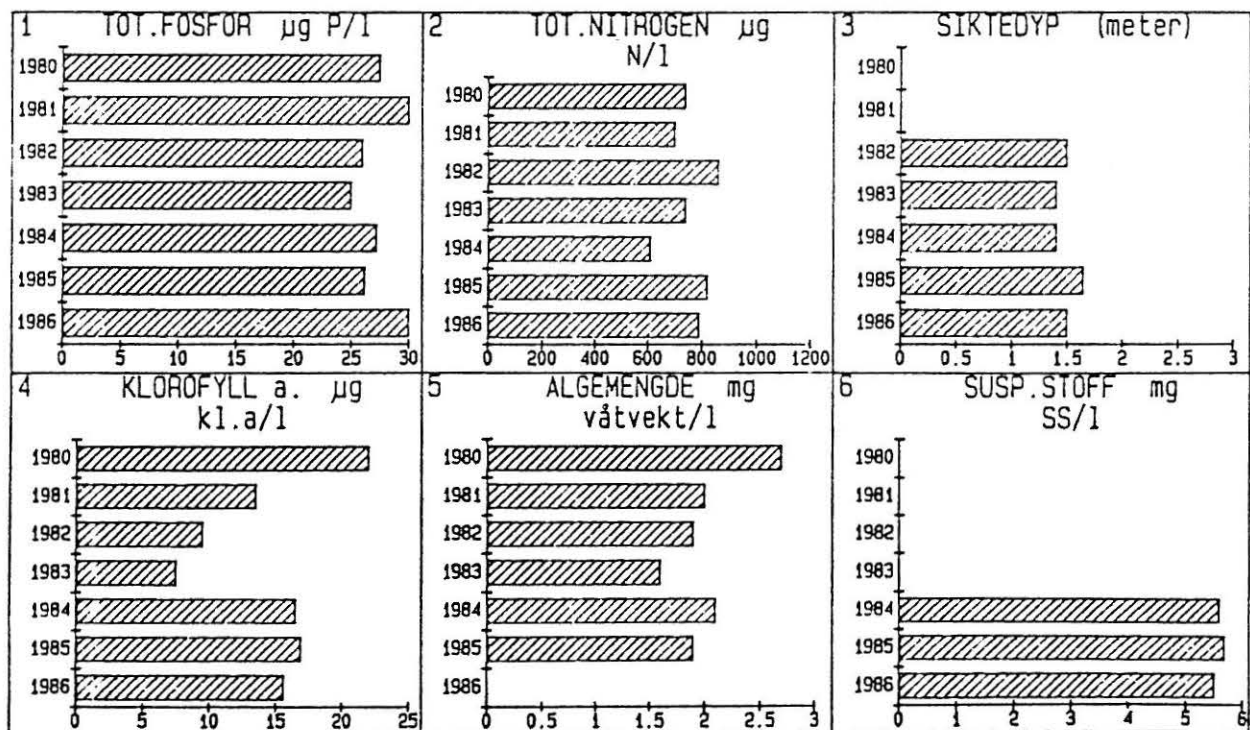
Partikkeltransporten/jorderosjonen til Vansjø via Hobølelva synes imidlertid å være tiltagende, noe som antagelig har sammenheng med driftsendringer i landbruket i etterkrigstiden og økning av dyrket areal. Variasjonene i partikkeltransporten fra år til år har en klar sammenheng med de meteorologiske forhold. Fra 1984 til 1985 skjedde det økning i transporten av suspendert materiale til Vansjø fra 8992 tonn i 1984 til 10341 tonn i 1985. Resultatene for 1986 er ennå ikke bearbeidet da de nødvendige meteorologiske og hydrologiske data ennå ikke foreligger.

Figur 1. viser tidsveide middelverdier for enkelte parametere i perioden 1.juni-30.sept. 1980-1986.

VANSJØ - STOREFJORDEN 1980-86

VANSJØ - VANEMFJORDEN 1980-86

Figur 1. Tidsveide middelværdier for utvalgte variable i perioden 1. juni-30. sept 1980-1986.

Haldenvassdraget

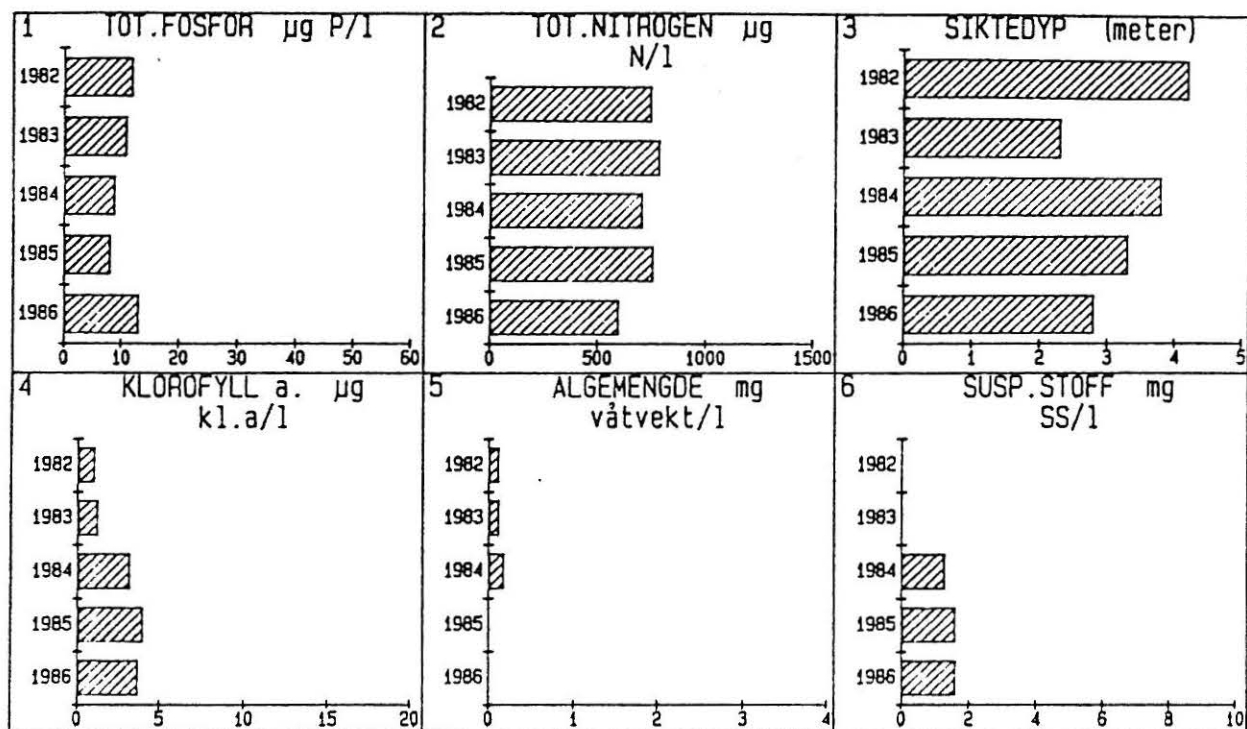
Haldenvassdraget oppviser store variasjoner i vannkvalitet. Eutrofieringsutviklingen øverst i vassdraget (Bjørkelangsjøen) bidrar til forverrede forhold lenger syd i vassdraget.

Hovedvassdraget var mer preget av erosjonsmateriale enn tidligere år, noe som ga utslag i høyere målte suspendert stoff verdier i hele vassdraget og et lavere siktedyp.

Figur 2. og 3. viser tidsveide middelverdier for enkelte parametere i perioden 1.juni-30.sept. 1982-1986.

Resultatene av de øvrige vassdrag og kystområder som var gjenstand for overvåking i 1986, vil bli presentert i en mer omfattende form i en samlerapport som vil foreligge i løpet av første halvdel av 1987.

FEMSJØEN 1982-86

Figur 3. Tidsveide middelværdier for utvalgte variable i perioden 1.juni-30.sept 1982-1986.

Overvåking av vassdrag og kystområder.

Overvåking av vassdrag og kystområder 1987 omfattes av følgende program:

- Vansjø-Hobølvassdraget
- Haldenvassdraget
- Glomma v/Skinnerflo
- Sæbyvannet
- Lyseren
- Isesjø
- Begroingsundersøkelser i Rakkestadelva
- Begroingsundersøkelser i Hæravassdraget
- Hvaler - Singlefjorden - Svenskegrensa
 - Partikkelidentifikasjon
 - Giftvirkning
- Oversiktsundersøkelse: Kystnære bekker

Overvåkingen av vassdrag og kystområder har en total kostnadsramme på 651.800.-. Av dette bidrar kommunene med 153.000.- som bidrag og kommunal deltakelse i form av feltmessig og analytisk bistand gjennom de lokale næringsmiddelkontroller. 498.000.- er forutsatt som bidrag fra SFT.

For nærmere omtale av de enkelte undersøkelser vises til: "Overvåking av vassdrag og kystområder i Østfold. Detaljplan for 1987. Rapport nr. 3/87.

Årsprogram 1987

NATURVERN OG FRILUFTSLIV

Arbeidsprogram	I.kv.	II.kv.	III.kv.	IV.kv.	Utføres av
● Østfold som prøvefylke i handlingsplan for naturforvaltning i kommunene					BS
- Etablering av miljøvernkons. i Haldenvassdr.	—	—			
- Kystsoneplan i Rygge		—	—		
- Temabøker i Hvaler og Moss	—	—			
● Oslofjordutvalget Oppfølging	—	—	—	—	BS
- Friluftslivområder					
- Vernetiltak					
- Skjøtselsplaner					
- Organisering av oppsyn					
● Miljøvern hensyn i bynære landbruk	-----		—	—	BS
● Landskapsplanlegging i kommuneplanen. Gjennomgang med kommunene				—	BS
● Vann i kulturlandskapet (prosjekt)	—	—	—	—	BS
● Fylkesfriluftsnemnda	-----	-----	—	—	BS
● Nordisk prosjekt om kulturlandskapet	—	—			
● Brosjyre om kulturlandskap	—	—			BS
● Alby som forsøks- og demonstrasjons- gård for miljøvennlig jordbruk			—	—	
● Drift av S. Jeløy naturhus	—	—	—	—	BS

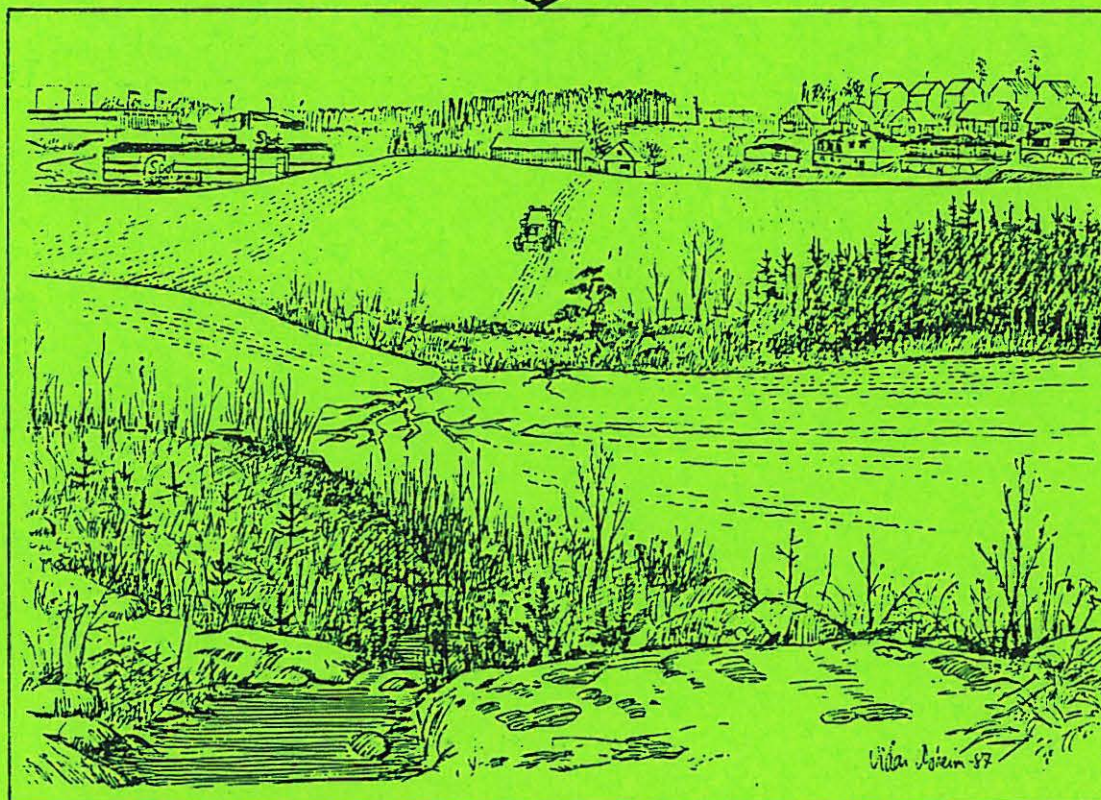
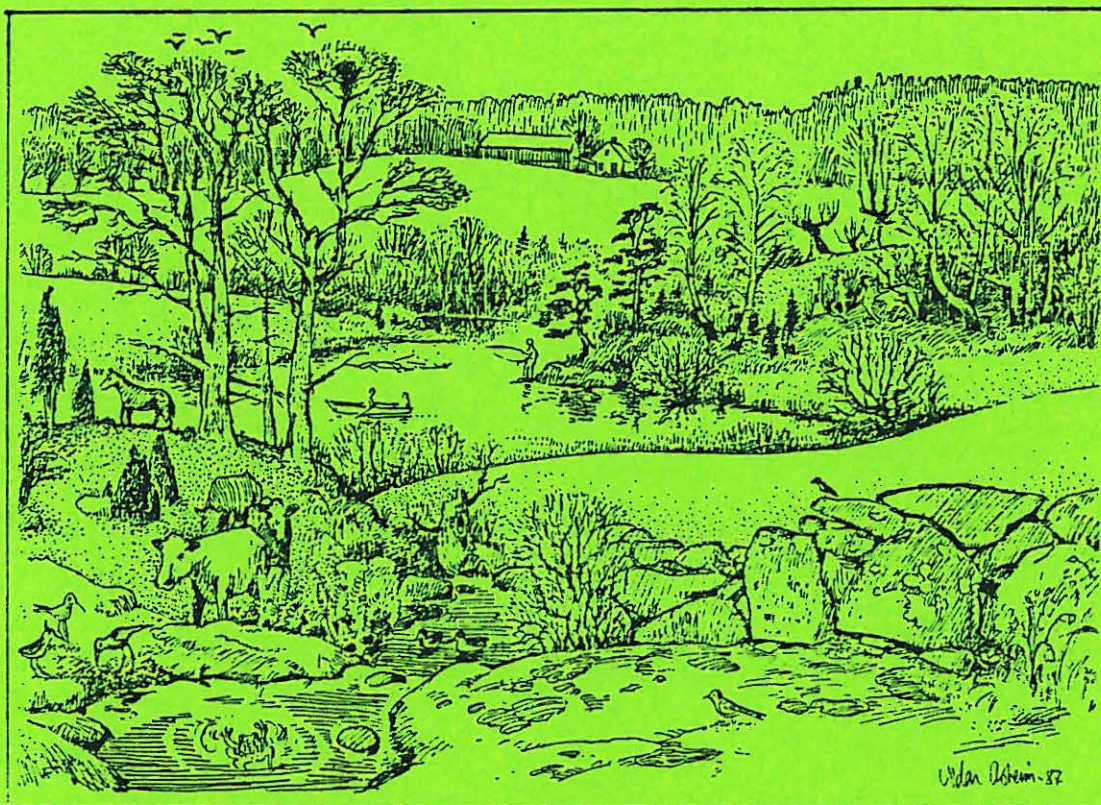
● Restaurering av kulturlandskap på Bøen setre (prosjektering)					BS
● Spesiell faglig bistand til Spydebergs kommuneplan (Rygge modellen)	—				BS
● NJF-seminar " styre			—		BS
● MD-utvalg om kulturlandskap	—	—			BS
● Bidrag til verneplan IV					BS
● Sikring av friluftsområder					
- Østre Otteid					BS
- 2 områder: Skjeberg					
- Gullholmen					
- Reier					
● Skjøtselsplan S. Jeløy, høring	—				BS
● Budsjett naturvern/friluftsliv			—		BS
● Tilsynsutvalget S. Jeløy	—	—			BS
● Skjærgårdstilsynet på Hvaler	—	—			BS
● Bevare henvendelser møter, foredrag m.m.	—	—			BS

ÅRSPROGRAM 1987

Arbeidsoppgave	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	Utføres av
<u>Løpende oppgaver</u>					OK
Forvaltning av verneområder					
Informasjon om verneområdene					
Oljevernberedskap					
Dumping av masser og vrak i sjøen					
Prosjektaktivitet					
<u>Tidsbestemte oppgaver</u>					
Budsjettbehandling					
Erstatningssaker etter naturvernloven					
Verneplan for våtmarksområder					
Verneplan for sjøfuglreservater					
Verneplan for Lerdalen					
Medlem av MDs utvalg som vurderer en landsplan for vern av barskog					
Medlem av flerbruksutvalget ved Norsk institutt for skogforskning					

Arbeidsoppgave	I.kv	II.kv.	III.kv.	IV.kv.	Utføres av
<u>Løpende arbeid:</u>					
Besvare henvendels					VA
Behandle innkomne saker og reguleringsplaner					VA
Befaringer og forhandlings-/arbeidsmøter i forbind. med enkeltsaker/reguleringsplaner					VA
Sekretær for fylkesfriluftsnemnda					
Tilsynsutvalget S. Jeløy					VA
<u>Bestemte oppgaver</u>					
Rullering av handlingsprogramet for friluftsliv					VA
Fordeling av tilskudd til friluftsmål 1987					VA
Diverse tegne- og illustrasjonsoppdrag					VA
Ferdigstillelse av plan for Nordre Sandøy					VA

Østfoldlandskapet har mange kvaliteter,

- disse står i fare for å forsvinne.

FERSKVANNSFISK

Arbeidsoppgave	I.kv.	II kv.	III kv.	IV kv.	Utføres av
Rapport Øra	X				AV
Rapport Ørsjøen	X				
Kvikksølv i fisk	X	X			
Kalking/Sure vann (tildeling av midler, overvåking, planlegg- ing, veiledning)	X	X	X	X	
Utsetting av gjørs (faglig oppfølging)		X	X	X	
Enningdalselva (kartlegging, plan- legging)		X	X	X	
Sjøaurebekker (kartlegging)		X	X	X	
Glommaprosjektet (Planlegging, prøve- fiske, informasjon)	X	X	X	X	
Radioaktivitet (overvåking)		X		X	

VILT

Arbeidsoppgave	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	Utføres av
Sekr.ordning for viltneemndene	X				V. Holthe
Erstatn. hjorteviltskader	X	X			"
Avverging av hjorteviltskader			X		Engasjert
Punching, digitalisering, viltobs., viltområdekart		X	X		"
Kurs - vilthensyn i plan- sammenheng				X	"
- praktisk viltstell				X	"
Elgforvaltning	(X)	X		(X)	Holthe/eng.
Opplegg andefuglforvaltning			X	X	Engasjert
Utstilling vilthensyn i skogbruket	X	X			V. Holthe
Oljevemberedskapsplan	X				"
Tildeling lokale vilttiltak 1987	X				"
Forslag lokale vilttiltak 1988			(X)	X	"
Rapport + forvaltn.planer for rådyr	X				V. Holthe
Obligatorisk jegerprøve	X	X	X	X	"
Løpende saksbeh., informa- sjon, veiledning	X	X	X	X	V. Holthe

ARBEIDSPROGRAM 1987 - KOMMUNALE UTSLIPP, STØY, TAUBANER OG EDB

Saksbehandlere: Vidar Lindblad, Håkon Mikarlsen og Per Arild Simonsen

Saksfeltet er dominert av løpende virksomhet og saksbehandling over hele året. Oppgavene kan summeres slik:

KOMMUNALE UTSLIPP.

- Faglig kontakt med sentrale myndigheter, kommuner, institusjoner, konsulenter og private, derunder veiledning og informasjon. Delta i arbeidsgrupper, utvalg o.l. nedsatt av sentrale og lokale myndigheter. Initiere hensiktsmessig interkommunalt samarbeid
- Behandle og avgjøre søknader om utslipp fra kommuner, institusjoner, større turistbedrifter o.l.
- Oppfølging av gitte tillatelser med kontroll av vilkår, revisjon/ajourføring m.v.
- Veiledning og oppfølging av kommunens håndtering av forskrift om utslipp fra separate avløpsanlegg.
- Behandle klager på bygningsråds- og helserådsvedtak.
- Føre tilsyn/kontroll med kommunale avløpsanlegg, godkjenne og følge opp driftsrutiner, samt vurdere driftsrapporter, kontrolldata o.l. Gi råd og veiledning ved planlegging og drift, herunder initiere undersøkelser/utredninger m.h.p. driftsoptimalisering/kapasitetsutnyttelse. Området omfatter også drifts- og saneringsplaner for transportsystemet, samt bemannings- og organiseringsspørsmål.
- Ha ansvaret for at det finnes et faglig kvalifisert laboratorietilbud for de forurensningsanalyser som bør utføres i fylket. Herunder inneha sekretærfunksjoner for fylkesmannens rådgivende utvalg for laboratoriespørsmål og næringsmiddelkontroll.
- Planleggingsbehov på VAR-sektoren, innhente oversikt fra kommunene og anbefale prioritering overfor departementet.
- Innhente søknader og fordele/prioritere tilskudd og anbefale lån i kommunalbanken til kommunale oppryddingstiltak på avløpssektoren.
- Oppfølging av kommunale budsjetter innen VAR-sektoren.
- Godkjenne kommunale avgifter/vedtekter innen VAR-sektoren.
- Gi uttalelser til forslag til lover, forskrifter, retningslinjer, nommer, o.l.

STØY.

- Behandle evt. gi uttalelse til støysaker i forbindelse med planer etter plan- og bygningsloven og vegloven.

TAUBANER OG KABELBANER.

- Behandle søknader om bygging og drift av taubaner.

EDB.

- Utgjøre kontaktleddet mellom fylkeskartkontoret øvrige ansatte på miljøvernavdelingen ved driftsproblemer o.l. Sørge for at EDB-systemet blir utnyttet på en fornuftig måte ved innkjøp av program o.l.

GENERELT.

- Holde interne møter, samordne arbeidsoppgaver m.v. Vedlikehold og videreutvikling av kompetanse ved kurs og selvstudium.

TIDSAVGRENSEDE OPPGAVER.

Enkelte saker er tidsavgrenset og/eller har sin hovedtyngde til visse tider av året. Enkelte aktiviteter har preg av "skippertak". Disse oppgaver er satt opp i vedlagte tabell.

Arbeidsoppgave	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	Utføres av
- Konesjonsbehandling Rygge, Moss, Våler, Råde, Rakkestad	X	X	x		PAS, HM
- Lån og tilskudd til komm. oppdyddingstiltak	X	x	x	x	PAS, KF m.fl
- Oppfølg. av rensetiltak i Nedre Glomma	X	X			
- Årsrapport renseanlegg, utslippskontroll	X				VL
- Revisjon av gitte kones- sjoner			X	X	PAS, HM (VL)
- Retningslinjer for drift av transportsystemet	X	X			PAS, HM, VL, SFT
- Kontroll av komm. retnings- linjer for spredt bebyggelse	x	X			HM
- Kontakt med vegkontoret vedr. felles retn.linjer for støy		X			HM m.fl.
- EDB-opplæring ved m.avd. Fics	x x	X X	x x	x x	HM (PV) HM, VT
- Opprydding arkiv, fagbiblio- tek, o.l.		x	X		HM, VT m.fl.

FISKEOPPDRETT, LANDBRUK, INDUSTRIAVFALL

På flere saksområder vil det i 1987 skje en utvikling som vil medføre økt oppfølging og saksbehandling. De betydeligste arbeidsoppgavene vil bli innen:

Industri

SFT's kontrollprosjekt for all næringsvirksomhet i Østfold vil også medføre medvirkning av miljøvernavdelingen. Bistand til kontroll, inspeksjon og rapportskrivning vil legge beslag stor andel av avdelingens ressurser. Alle virksomheter som har fylkesmannen som forurensningsmyndighet skal også kontrolleres. Den intensive kontrollen vil medføre flere revideringer av utslippstillatelsene hvor miljøvernavdelingen skal komme med sitt syn.

Fiskeoppdrett

Det skal utarbeides utslippstillatelse for fiskeoppdrett på Hvaler. En regner med nye søknader på settefiskanlegg og for nye fiskearter. Utslipp fra eksisterende anlegg skal følges opp.

Avfallsbehandling Omlegging av avfallsbehandlingen på flere av fyllplassene vil føre til endret drift. Økt forbrenning av avfall gjør det aktuelt med revidering av alle konsesjoner og driftsinstrukser. Det skal etableres spesialavfallsmottak på fyllplassene. For to av fyllplassene skal sigevann ledes til interkommunalt renseanlegg.

Bilvrak

Det er økende interesse blant bilopphuggere for deltagelse i det offentlige system for oppsamling av bilvrak. Flere søknader er på gang.

Oljeavfall

Nye søknader om utslipp av oljeholdig avløpsvann vil bli behandlet fortløpende. Selv om det er kurante saker, vil det økende antall søknader likevel medføre et betydelig tidsforbruk.

Silopressaft

Silokontrollen vil vesentlig skje i kommunene Borge, Kråkerøy, Rolvsøy og Fredrikstad. Det vil bli etterkontroller i Varteig og Tune.

Gjødsellagre

Utbedringen av gjødsellagre skjer i et altfor labert tempo. En mer aktiv kontroll skal utøves med fastsetting av tidsfrister for utbedring. De alvorligste tilfelle vil bli prioritert etter lister fra herredsaagronomene.

Øvrige saksfelt

som skal følges opp er forurensninger til luft, gjenvinning av ressurser, klager på dyrehold, slamdeponering m.m.

De viktigste kontroller og arbeidsoppgaver vil bli utført i tidsperioder angitt i skjemaet.

Arbeidsoppgave	I.kv.	II.kv.	III.kv.	IV.kv.	Utføres av
Industrikontroll	X	X			KF
Silokontroll		X	X		
Gjødsellagerkontroll		X	X		
Revidere utslipps- tillatelse for fyll- plasser			X	X	

VASSDRAGSFORVALTNING - OVERVÅKING

Arbeidsoppgave	I.kv.	II kv.	III kv.	IV kv.	Utføres av
Samarbeidsutvalget for Vansjø-Hobølvassdr.	X	X	X	X	TH
Haldenvassdragets Vassdragsforbund	X	X	X	X	TH
Samarbeidsutvalget for Høravassdraget	X	X	X	X	TH
Vannbruksplanlegging i Glomma		X	X	X	TH
Komite for utarbeidelse av forskrifter om bakkeplanering	X				TH
Utvalg for utvikling av et nasjonalt vassdragsregister	X	X	X	X	TH
Saker til behandling etter vassdr.loven/ el.loven	X	X	X	X	TH
Rapportering av overvåkingsdata 85	X				TH/PV
Rapportering av overvåkingsdata 86	X	X			TH/PV
Planlegging/adm. av feltarbeid 87	X	X	X	X	PV
EDB-basert biblioteksystem	X	X	X	X	PV
Overvåking detaljplan 1988				X	TH/PV
Generell EDB-virksomhet	X	X	X	X	

V E D L E G G

Vedlegg I 1987

VAR-AVGIFTER I ØSTFOLD 1987

Kommune	Avfalls- gebyr kr. pr. stativ	Tilknytningsavgift		Årsavgift		Merknader
		Vann	Kloakk	Vann	Kloakk	
		kr pr. m ² eller totalbeløp		kr pr. m ²		
Aremark	450,00	-	10,00	-	3,85	
Askim	447,00	16,70	35,80	1,40	4,00	
Borge	480,00	12,30	13,40	3,00	3,20	
Eidsberg	435,00	1.350,00*	3.850,00*	2,35	5,00	*Feltutb.
		5.000,00	14.000,00			
Fredrikstad	795,00	15,00	15,00	1,93	4,63	
Halden	482,00	9,30	20,00	1,96	4,66	
Hobøl	475,00	31,50	73,50	2,20	5,70	
Hvaler	468,00	15.000,00	6.000,00	720,00	396,00	
Kråkerøy	762,00	34,95	34,95	2,35	4,25	
Marker	403,00	2.200,00	2.200,00	2,78	4,86	
Moss	600,00	5.250,00*	3.450,00*	4,00	2,60	*Minimum.
Onsøy	510,00	1.000,00*	2.000,00*	2,34	3,65	*Minimum.
Rakkestad	375,00	1.700,00	3.850,00	3,75	2,90	
Rolvsøy	725,00	40,00	40,00	2,65	4,55	
Rygge	575,00	25,00*	25,00*	4,50	3,60	*Feltarb.
		60-120	60-120			
Rømskog	378,00	-	4.000,00	-	2,10	
Råde	390,00	42,50	42,56	4,50	3,90	
Sarpsborg	300,00	25,00	25,00	2,10	2,50	
Skiptvet	500,00	30,00*	30,00*	4,00	4,00	*Feltarb.
		70,00	70,00			
Skjeberg	550,00	37,50*	37,50*	3,08	3,08	*Feltarb.
		67,50	67,50			
Spydeberg	520,00	1.500,00	1.500,00	2,65	4,40	
Trøgstad	450,00	3.530,00*	3.530,00*	2,10	2,80	*Minimum
				+220,00	+295,00	
Tune	495,00	86,00	86,00	2,38	2,64	
Varteig	500,00	40,00	40,00	2,50	2,50	
Våler	400,00	-	5.000,00	-	2,25	
					+240,00	

MILJØVERNAVDELINGEN

1
ANSVARLIG DEPARTEMENT

SAKSOMRÅDE OG ARBEIDSOPPGAVER

HJEMMEL

Miljøverndept.

FORURENSNINGSSAKER (VAR)

Forurens. loven av 13. mars -81

Konsesjons- og klagebehandling

Treffe avgjørelser m.h.t.:

§ 11

- utslipp av kommunalt avløpsvann og annet sanitærvløpsvann
- utslipp fra fiskeforedlingsanlegg
- forurensning i forbindelse med større anleggsvirksomhet
- punktutslipp fra landbruket
- opplagsplass/oppsamlingsplass for bilvrak
- anlegg for behandling av forbruksavfall, prod.avfall og kloakkslam
- uttak av vann til jordvanning i medhold av forurensningsloven

Fastsette hvilke opplysninger eller undersøkelser som er nødvendige før utslippstillatelse gis og vilkår fastsettes.

§ 12

Fastsette at kommunen skal ha anlegg for og plikt til å ta imot produksjonsavfall.

§ 29

Fastsette krav til anlegg for opplag av forbruksavfall, produksjonsavfall og slam.

§ 29

Treffe enkeltvedtak m.h.t. bilvrak.

§ 31

Treffe enkeltvedtak om håndtering av produksjonsavfall.

§ 32-33

Treffe enkeltvedtak om gjenvinning eller annen behandling av forbruksavfall og slam.

§ 33

Godkjenne kommunestyrets vedtak om avfallsgebyr.

§ 34

Miljøverndept.

Innenfor fylkesmannens myndighetsområde:

- gi pålegg for å motvirke at forurensning skjer, stanse, fjerne, eller begrense virkningene av den §7
- fastsette hvilke tiltak som er nødvendig ved nedleggelse og driftsstans av anlegg §20
- fastsette krav til avløpsledninger §22
- i en utslippstillatelse bestemme at avløpsvann kan ledes inn på annen avløpsledning §23
- treffe vedtak om tilknytning til eksisterende avløpsanlegg §23
- bestemme hvem som skal stå for drift og vedlikehold av et avløpsanlegg §24
- utøve tilsyn med forurensningssituasjonen og setil at lover og konsesjoner overholdes §48,50,51
- gi pålegg om utlevering av opplysninger §49
- godkjenne laboratorier og analysemåter i forbindelse med vedtatte undersøkelser og analyser §52
- fastsette og frafalle forurensningsgebyr §73
- iverksette tiltak som ikke er etterkommet §74,75
- samtykke i innkreving av utgifter før tiltak mot forurensning er gjennomført §77
- begjære påtale for overtredelser med ubetydelige skadevirkninger §78,79
- fastsette at en eksisterende virksomhet er ulovlig §86

Treffe avgjørelse m.h.t.:

- utslipp av avløpsvann fra pelsdyrforkekkjen Forskrift
- utslipp av avløpsvann fra bedrifter som foredler og konserverer vegetabiler "
- lagring og spredning av husdyrgjødsel "
- utslipp av avløpsvann fra bolig og fritidsbebyggelse hvor kommunen ikke er myndighet "
- etablering av mottaksordninger for avfall fra skip "
- silopressaft "
- utslipp av oljeholdig avløpsvann og om bruk og merking av vaske- og avfettingsmidler "

Føre tilsyn med at disse forskrifter overholdes.

Miljøverndept.

Avgjøre klager på enkeltvedtak fattet på kommunalt nivå i medhold av forurensningsloven eller særskilte forskrifter.

Gi tillatelse til utslipp fra fiskeoppdrettsanlegg.

Miljøverndept. rundskriv

Godkjenne kommunale vann- og kloakkutgifter

Lov om kommunale vann- og kloakk-
avgifter av 31. mai -74, §3

Gi ekspropriasjonstillatelse til avfallsanlegg §2 nr. 42 og vann og avløpsanlegg §2 nr. 47.

Oreigningsloven av 23.10.59

Fatte øvrige vedtak i medhold av oreigningsloven.

§6,8,10,16,17,20 og 25

Gi ekspropriasjonstillatelse for elektriske anlegg som bygges i medhold av områdekonsesjoner.

§2 nr. 19

Gi ekspropriasjonstillatelse for rett til vann og sikring av vann

§17, 18

Sosialdept.

Avgjøre klager på helserådsvedtak

Sunnhetsloven av 16.5.60 med
forskrifter

Miljøverndept.

Kontroll og overvåking/faglig veiledning

- Foreta oppfølging av at vilkårene i gitte utslippstillatelser blir overholdt.
- Føre kontroll med kommunenes avfallshåndtering samt veilede i planlegging, bygging og drift av anlegg for avfallshåndtering og om mulighetene for gjenvinning.
- Føre kontroll med landbruksforurensninger (silo og gjødsel).
- Føre kontroll med kommunale renseanlegg, vurdere analyse-resultater, gi råd om drift av anlegg samt bidra til å organisere driftsassistanse.
- I samråd og samarbeid med Statens forurensningstilsyn og eventuelle andre institusjoner foreta prøvetaking og undersøkelse i vannforekomster (overvåking).
- Ha ansvar for at det finnes et faglig kvalifisert laboratorietilbud for de forurensningsanalyser som bør utføres i fylket.

Forurensningsloven

Forskrifter

Miljøverndept. rundskriv

Miljøverndept.

Lån og tilskuddssaker:

- Utarbeide årlige prioriteringslister og langtidsbudsjetter for oppryddingsinvesteringer på avløpssektoren.
- Gi uttalelse til Miljøverndepartementet og Kommunalbanken i disse låne- og tilskuddssakene innen avløp og renovasjon.
- Gi uttalelse til Kommunalbanken om lån til tomtetekniske arbeider.
- Gi uttalelse til Kommunalbanken om lån til vannforsyningsanlegg.
- Innhente oversikter over planleggingsbehov på VAR-sektoren, og sende prioriterte forslag om planleggingstilskott til departementet.
- I samarbeid med fylkeslandbrukskontoret foreta prioritering av låne- og tilskuddssøknader for utbedring av gjødsellagre.

Finansdepartementet

- Avgjøre saker i forbindelse med frigivelse av skattefrie fondsavsetninger til miljøverntiltak i landbruket.

Lov om skattefrie fondsavsetn. av 14. desember 1962

Miljøverndept.

Øvrige oppgaver:

- Uttalelse seg til forslag til lover og forskrifter, retningslinjer fra SFT, utslippssøknader fra industrien, avløpsplaner og forprosjekt for renseanlegg.
- Uttale seg i forbindelse med forespørsler om saksrutiner og lovfortolkninger.
- Uttale seg om saker som andre myndigheter legger fram for avdelingen. Dette kan også gjelde distriktsutbyggingssaker som fylkeskommunen forelegger fylkesmannen.
- Initiere og evt. delta i interkommunale komiteer for å fremme samarbeid på VAR-sektoren inkl. gjenvinningsprosjekter.
- Delta i arbeidsgrupper nedsatt av Miljøverndept./SFT.
- Enkeltoppgaver vedr. oljevernberedskap.
- Avgi uttalelse om støy i forbindelse med planer etter bygningsloven og veiloven. Omfatter også vegtrafikkstøy, flystøy, jernbanestøy, skytebanestøy, industristøy og fra andre kilder som inngår i arealplaner.
- Føre tilsyn med næringsmiddelkontrollen i fylket, herunder oppfølging av laboratorieplaner.

Miljøverndept. rundskriv

Lov om samordnet næringsmiddelkontroll av 17.3.78 §2

Miljøverndept.

NATURFORVALTNING

Naturvern

- Utarbeide fylkesvise verneplaner for de ulike objekttyper med forslag til avgrensning, bestemmelser, skjøtsel m.v. samt bistå ved det økonomiske oppgjør. Naturvernloven av 19.6.70 nr. 63
- Innhente uttalelser fra lokalt hold om slike verneplaner og konkrete vernesaker.
- Forvaltning av naturvernområder, nemnder, oppsyn, grensemerking m.v.
- Bistå departementet og Regjeringsadvokaten i forbindelse med erstatningssaker.
- Ivareta statlige oppgaver i den regionale planleggingen.
- Bistå ved vurderingen av konsekvenser for statlige interesser innenfor naturvern ved planer om inngrep i naturen, kraftutbygging, vegbygging m.v.
- Opprette, ajourføre og videreutvikle registre over verneverdige områder og forekomster.
- Gi dispensasjon fra forbudet mot reklame utenfor tettbygd strøk. §15
- Gi veiledning og informasjon.
- Fremskaffe bestandsoversikter over truede arter og vurdere forvaltningstiltak.
- Registrering og forvaltning av kulturlandskapet.
- Prosjektaktivitet.

Friluftsliv.

Friluftsløven av 20.6.75

- Utarbeide planer for hvilke områder som i lands- og landsdels-sammenheng bør disponeres for friluftsliv i fylket.
- Gjennomføre vedtatte planer, bl.a. ved forhandlinger om sikring (kjøp, avtale m.v.) av slike friluftslivsområder.
- Behandle andre saker vedr. sikring, opparbeiding og drift av friluftslivsområder og avgjøre slike som det ikke er naturlig at de sentrale myndigheter må avgjøre.
- Ivareta statlige oppgaver i den regionale planleggingen.
- Bistå ved vurderingen av konsekvenser for statlige friluftsliv-interesser ved planer om inngrep i naturen.
- Veiledning og informasjon.

Miljøverndept.

- Stadfeste kommunestyrets vedtak om atferdsregulering i utmark og kunngjøre slike vedtak.
- Fordele tilskudd til planlegging og opparbeiding av friluftsfelt og naturvernområder og innstille departementet om sikring av friluftsfeltområdet og fullfinansiering av opparbeidingstiltak.
- Opprette, ajourføre registre over sikrede og sikringsverdige friluftsfeltområder.
- Utføre sekretærarbeid for fylkesfriluftsnemnda.

Ferskvannsfiskforvaltning.

Lov om laksefiske og innlandsfiske
av 6. mars 1964

- Legge forholdene tilrette for at lakse- og innlandsfiske kan bli størst mulig gagn for samfunnet og de enkelte rettighetshavere.
- Tilrettelegging av allmennhetens muligheter til fiske.
- Forvaltning av lokalt regelverk om fiske.
- Ivareta statlige oppgaver i den regionale planlegging.
- Bistå ved vurderingen av konsekvensene for statlige interesser innen ferskvannsfiske ved planer om inngrep i naturen.
- Veiledning og informasjon.
- Gi tillatelse til og føre kontroll med stamfiske, prøvefiske og bruk av elektriske prøveapparat.
- Tildeling av kalkingstilskott samt føre kontroll med tiltakene.
- Gi tillatelse til utsetting av fisk.
- Vurdering av fiskeribiologiske konsekvenser ved etablering for klekking/oppdrett av ferskvannsfisk.

Viltforvaltning.

Viltloven av 29.5.81

- Forvalte viltet og viltets leveområder slik at naturens produktivitet og artsrikdommen bevares.
- Tilrettelegge for at viltproduksjonen kan høstes til gode for landbruksnæring.
- Tilrettelegge for allmennhetens muligheter til jakt og annen naturopplevelse i tilknytning til vilt.
- Ivareta viltinteressene i plansammenheng.
- Organisere viltområder/utmarkslag.
- Fastsette minsteareal for hjorteviltjakt.
- Frita kommuner fra å ha egen viltnemnd.

"
"
"
§ 7
§§ 37 og 38, forskrift
Forskrift
§ 4

Miljøverndept.

- Gi tillatelse til utlendingers jakt på havet. §33
- Ansvarlig for gjennomføring av obligatorisk jegerprøve. Forskrift
- Gi tillatelse til felling av vilt i særlig område. §15
- Tillatelse til felling av skadevoldene viltarter. §14, forskrift
- Fellingstillatelse til vitenskapelige og andre særlige formål. §26
- Fastsette bestemmelser om motorbåtjakt på havet. §21
- Pålegg om innsaling av prøver og opplysninger fra jakten. Forskrift
- Innføre ekstraordinær båndtvang for hund §52
- Fordele økonomiske midler til lokale vilttiltak.
- Tildeling og refusjon av viltnevdas utgifter.
- Behandle erstatningssøknader for hjorteviltskader. Forskrift
- Gjennomføre viltregistreringer og faunaovervåking.
- Informasjon og rettledningstjeneste.

VASSDRAGSFORVALTNING

- Samlet plan for vassdrag Miljøverndept. runskriv
- Bidrag til opprettelse og drift av vassdragsregister.
- Behandle søknader om ekspropriasjonstillatelse for rett til vann og sikring av vann. Vassdragsloven av 15.5.40 §§17 og §17 og 18
- Avgi uttalelse og samordne behandlingen av søknader om tillatelse til vassdragstiltak. §§104 og 105
- Avgi uttalelse og samordne behandlingen av søknader om tillatelse til regulering. Vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917
- Avgi uttalelse og samordne behandlingen av søknader om områdekonsesjon. Elektrisitetsloven av 19.6.69
- Avgi uttalelse og samordne behandlingen av kraftlinjesaker.
- Behandle søknader om ekspropriasjon for anlegg som bygges i medhold av områdekonsesjon og avgj uttalelse til slike søknader utenom områdekonsesjon. " Oreigningsloven av 23.10.59 §2 nr. 19
- Gi ekspropriasjonstillatelse til vannforsyningsanlegg. §2 nr. 47
- Planlegging og veiledning i forbindelse med vannforsyningsanlegg. Miljøverndept. rundskriv
- Vannbruksplanlegging.
- Organisere vassdragsamarbeid og drift av vassdrag. Miljøverndept. rundskriv

Miljøverndept.

Tverrfaglige oppgaver ved miljøvernavdelingen.

Miljøverndept. rundskriv

- Sørgе for at det blir tatt miljøvern hensyn ved inngrep i naturen.
- Utarbeide miljøvernplan for fylket.
- Utarbeide langtidsplan for miljøvernavdelingen.
- Gi bidrag på miljøvernsektoren til fylkesplanen.
- Avgi uttalelser til kommune- og reguleringsplaner.
- Sørgе for at nasjonale og regionale interesser blir innarbeidet i kommuneplanen.
- Rådgivning og veiledning under utarbeidelse av kommuneplaner og reguleringsplaner.
- Avgi uttalelser til vegplaner.
- Avgi uttalelse til NVE-saker.
- Avgi uttalelse til NOU, lovforslag, utredninger m.v.
- Prosjektarbeid.
- Deltakelse i arbeidsgrupper innen miljøvernforvaltningen.
- Konsesjon til anlegg og drift av taubaner.
- Informasjonsarbeid
- Dumping av stoffer og gjenstander i vassdrag og i sjøen.

Samferdselsdept.

Taubaneloven av 14.6.1917

Forurensningsloven §11

MILJØVERNAVDELINGENS BEMANNING 1.1.1987

Navn:	Stilling:	Ltr.:	Utdannelsesbakgrunn:	Tidligere arbeidssteder:
ADMINISTRASJONGRUPPEN.				
Inge Eikland	Miljøvernleder	32	Sivilingeniør, bygg	Fylkesmannens utbyggingsavd./Østfold fylkeskommune. Våttenbyggnadsbyrån Sarpsborg kommune. Stavanger kommune. City of Seattle. Fredrikstad og Omegn vannverk. Vest-Telemark Kraftlag. Sjøforsvaret.
Ingrunn Nørgaard	Førstesekretær	21 (1/2 st.)		Fylkesmannens utbyggingsavdeling, Sivilforsvaret.
Frøydis Torjussen	Førstesekretær	21 (1/2 st.)		Østfold fylkeskommune. M. Petterson
Gunn Evy Dahl Olsen	Førstekontorfullmektig	18 (1/2 st.)		Østfold fylkeskommune, Arbeidskontoret, NSB
Vivi Tande	Førstekontorfullmektig	16		Industriprosjektgruppen for Nord-Norge, Bodø kommune, Østfold fylkeskommune
Inger Dalbye	Kontorfullmektig	16 (1/2 st.)		Sverre Belge Eftf. Vendo Mat.
VAR-GRUPPEN.				
Per Arild Simonsen	Fylkesingeniør	32	Sivilingeniør, kjemi	Avløpssambandet Nordre Øyeren. Fylkesmannens utbyggingsavd./fylkeskomm. Norges tekniske høgskole. Luftforsvaret (Lab.)
Knut Fløgstad	Overingeniør	29	Sivilingeniør, kjemi	Oslo vann- og kloakkvesen.
Håkon Mikarlsen	Avdelingsingeniør	27	Ingeniørhøgskole, anlegg	Østfold kraftforsyning, fylkeskommunen. Timeshearing. Vegdirektoratet.
Per Vallner	Avdelingsingeniør	22	Distriktshøgskole, miljøvern	Østfold fylkeskommune

Vidar Lindblad	Avdelingsingeniør	21	Tekn./distriktshøgskole	Marker kommune
VANNRESSURSFORVALTNINGEN				
Torodd Hauger	Vannressursforvalter	32	Sivilingeniør, bygg	Østfold fylkeskommune, Norges Vassdrags- og energivesen. Norsk institutt for vannforskning. Forsvarets forskningsinstitutt.
LAB-GRUPPEN				
Knut Bjørndalen	Avdelingsingeniør/ lab.leder	27	Cand.real, limnologi	Østfold fylkeskommune. Universitetet i Oslo
Jorunn Bysveen Larsen	Avdelingsingeniør	27	Ingeniørhøgskole, kjemi	Norsk institutt for luftforskning. Norges Landbrukshøgskole.
Wencke Jordfald	Ingeniør	21		Moss legegruppe. Moss sykehus.
Bente Storebråten	Eng. lab.ingeniør		Ingeniørhøgskole, kjemi	Norges tekniske høgskole. Kristiansund sykehus
NATURVERN-FRILUFTSLIV-GRUPPEN.				
Bjørn Strandli	Naturverninspektør	28	Naturforvalter	Miljøverndepartementet (konsulent - byråsj
Ottar Krohn	Naturvern/friluftskonsulent	25	Forstkandidat	Herredskogmester i Halden og Aremark. Norges landbrukshøgskole. Akershus fylkeskommune.
Vidar Asheim	Naturvern/friluftskonsulent	25	Landskapsarkitekt. Dr. scient	Borgarsyssel. Norges landbrukshøgskole. Norsk institutt for by- og regionforskning

Erland Røsten Engasjert konsulent

Naturforvalter

Tor Schmedling Engasjert konsulent

Lærer, agronom, utmarks-
tekn.

FERSKVANNSFISK-VILTFORVALTNINGSGRUPPEN.

Vidar Holthe Viltkonsulent 26

Cand.mag. zoologi

Landbrukets utmarkskontor.
Direktoratet for vilt og ferskvanns-
fiske. Grønlandsministeriet.

Asbjørn Vøllestad Fiskerikonsulent 25

Cand.real. biologi

Universitetet i Oslo

Miljøverndept.

Lån og tilskuddssaker:

- Utarbeide årlige prioriteringslister og langtidsbudsjetter for oppryddingsinvesteringer på avløpssektoren.
- Gi uttalelse til Miljøverndepartementet og Kommunalbanken i disse låne- og tilskuddssakene innen avløp og renovasjon.
- Gi uttalelse til Kommunalbanken om lån til tomtetekniske arbeider.
- Gi uttalelse til Kommunalbanken om lån til vannforsyningsanlegg.
- Innhente oversikter over planleggingsbehov på VAR-sektoren, og sende prioriterte forslag om planleggingstilskott til departementet.
- I samarbeid med fylkeslandbrukskontoret foreta prioritering av låne- og tilskuddssøknader for utbedring av gjødsellagre.

Finansdepartementet

- Avgjøre saker i forbindelse med frigivelse av skattefrie fondsavsetninger til miljøverntiltak i landbruket.

Lov om skattefrie fondsavsetn.
av 14. desember 1962

Miljøverndept.

Øvrige oppgaver:

- Uttalelse seg til forslag til lover og forskrifter, retningslinjer fra SFT, utslippssøknader fra industrien, avløpsplaner og forprosjekt for renseanlegg.
- Uttale seg i forbindelse med forespørsler om saksrutiner og lovfortolkninger.
- Uttale seg om saker som andre myndigheter legger fram for avdelingen. Dette kan også gjelde distriktsutbyggingssaker som fylkeskommunen forelegger fylkesmannen.
- Initiere og evt. delta i interkommunale komiteer for å fremme samarbeid på VAR-sektoren inkl. gjenvinningsprosjekter.
- Delta i arbeidsgrupper nedsatt av Miljøverndept./SFT.
- Enkeltoppgaver vedr. oljevernberedskap.
- Avgi uttalelse om støy i forbindelse med planer etter bygningsloven og veiloven. Omfatter også vegtrafikkstøy, flystøy, jernbanestøy, skytebanestøy, industristøy og fra andre kilder som inngår i arealplaner.
- Føre tilsyn med næringsmiddelkontrollen i fylket, herunder oppfølging av laboratorieplaner.

Miljøverndept. rundskriv

Lov om samordnet næringsmiddelkontroll av 17.3.78 §2

Miljøverndept.

NATURFORVALTNING

Naturvern

- Utarbeide fylkesvise verneplaner for de ulike objekttyper med forslag til avgrensning, bestemmelser, skjøtsel m.v. samt bistå ved det økonomiske oppgjør.
- Innhente uttalelser fra lokalt hold om slike verneplaner og konkrete vernesaker.
- Forvaltning av naturvernområder, nemnder, oppsyn, grensemerking m.v.
- Bistå departementet og Regjeringsadvokaten i forbindelse med erstatningssaker.
- Ivareta statlige oppgaver i den regionale planleggingen.
- Bistå ved vurderingen av konsekvenser for statlige interesser innenfor naturvern ved planer om inngrep i naturen, kraftutbygging, vegbygging m.v.
- Opprette, ajourføre og videreutvikle registre over verneverdige områder og forekomster.
- Gi dispensasjon fra forbudet mot reklame utenfor tettbygd strøk.
- Gi veiledning og informasjon.
- Fremskaffe bestandsoversikter over truede arter og vurdere forvaltningstiltak.
- Registrering og forvaltning av kulturlandskapet.
- Prosjektaktivitet.

Naturvernloven av 19.6.70 nr. 63

§15

Friluftsliv.

Friluftsløven av 28.6.75

- Utarbeide planer for hvilke områder som i lands- og landsdels-sammenheng bør disponeres for friluftsliv i fylket.
- Gjennomføre vedtatte planer, bl.a. ved forhandlinger om sikring (kjøp, avtale m.v.) av slike friluftsområder.
- Behandle andre saker vedr. sikring, opparbeiding og drift av friluftsområder og avgjøre slike som det ikke er naturlig at de sentrale myndigheter må avgjøre.
- Ivareta statlige oppgaver i den regionale planleggingen.
- Bistå ved vurderingen av konsekvenser for statlige friluftsliv-interesser ved planer om inngrep i naturen.
- Veiledning og informasjon.

Miljøverndept.

- Stadfeste kommunestyrets vedtak om atferdsregulering i utmark og kunngjøre slike vedtak.
- Fordele tilskudd til planlegging og opparbeiding av friluft- og naturvernområder og innstille departementet om sikring av friluftsområdet og fullfinansiering av opparbeidingstiltak.
- Opprette, ajourføre registre over sikrede og sikringsverdige friluftsområder.
- Utføre sekretærarbeid for fylkesfriluftsnemnda.

Ferskvannsfiskforvaltning.

Lov om laksefiske og innlandsfisk
av 6. mars 1964

- Legge forholdene tilrette for at lakse- og innlandsfiske kan bli størst mulig gagn for samfunnet og de enkelte rettighetshavere.
- Tilrettelegging av allmennhetens muligheter til fiske.
- Forvaltning av lokalt regelverk om fiske.
- Ivareta statlige oppgaver i den regionale planlegging.
- Bistå ved vurderingen av konsekvensene for statlige interesser innen ferskvannsfiske ved planer om inngrep i naturen.
- Veiledning og informasjon.
- Gi tillatelse til og føre kontroll med stamfiske, prøvofiske og bruk av elektriske prøveapparat.
- Tildeling av kalkingstilskott samt føre kontroll med tiltakene.
- Gi tillatelse til utsetting av fisk.
- Vurdering av fiskeribiologiske konsekvenser ved etablering for klekking/oppdrett av ferskvannsfisk.

Viltforvaltning.

Viltloven av 29.5.81

- Forvalte viltet og viltets leveområder slik at naturens produktivitet og artsrikdommen bevares.
- Tilrettelegge for at viltproduksjonen kan høstes til gode for landbruksnæring.
- Tilrettelegge for allmennhetens muligheter til jakt og annen naturopplevelse i tilknytning til vilt.
- Ivareta viltinteressene i plansammenheng.
- Organisere viltområder/utmarkslag.
- Fastsette minsteareal for hjorteviltjakt.
- Frita kommuner fra å ha egen viltnemnd.

"

"

"

§7

§§37 og 38, forskrift

Forskrift

§4

Miljøverndept.

- Gi tillatelse til utlendingers jakt på havet. §33
- Ansvarlig for gjennomføring av obligatorisk jegerprøve. Forskrift
- Gi tillatelse til felling av vilt i særlig område. §15
- Tillatelse til felling av skadevoldene viltarter. §14, forskrift
- Fellingstillatelse til vitenskapelige og andre særlige formål. §26
- Fastsette bestemmelser om motorbåtjakt på havet. §21
- Pålegg om innsaling av prøver og opplysninger fra jakten. Forskrift
- Innføre ekstraordinær båndtvang for hund §52
- Fordele økonomiske midler til lokale vilttiltak.
- Tildeling og refusjon av viltnemndas utgifter.
- Behandle erstatningssøknader for hjorteviltskader. Forskrift
- Gjennomføre viltregistreringer og faunaovervåking.
- Informasjon og rettledningstjeneste.

VASSDRAGSFORVALTNING

- Samlet plan for vassdrag Miljøverndept. runskriv
- Bidrag til opprettelse og drift av vassdragsregister.
- Behandle søknader om ekspropriasjonstillatelse for rett til vann og sikring av vann. Vassdragsloven av 15.5.40 §§17 og §§17 og 18
- Avgi uttalelse og samordne behandlingen av søknader om tillatelse til vassdragstiltak. §§104 og 105
- Avgi uttalelse og samordne behandlingen av søknader om tillatelse til regulering. Vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917
- Avgi uttalelse og samordne behandlingen av søknader om områdekonsesjon. Elektrisitetsloven av 19.6.69
- Avgi uttalelse og samordne behandlingen av kraftlinjesaker. "
- Behandle søknader om ekspropriasjon for anlegg som bygges i medhold av områdekonsesjon og avgj uttalelse til slike søknader utenom områdekonsesjon. Oreigningsloven av 23.10.59 §2 nr. 19
- Gi ekspropriasjonstillatelse til vannforsyningsanlegg. §2 nr. 47
- Planlegging og veiledning i forbindelse med vannforsyningsanlegg. Miljøverndept. rundskriv
- Vannbruksplanlegging.
- Organisere vassdragssamarbeid og drift av vassdrag. Miljøverndept. rundskriv

Miljøverndept.

Tverrfaglige oppgaver ved miljøvernavdelingen.

Miljøverndept. rundskriv

- Sørgе for at det blir tatt miljøvern hensyn ved inngrep i naturen.
- Utarbeide miljøvernplan for fylket.
- Utarbeide langtidsplan for miljøvernavdelingen.
- Gi bidrag på miljøvernsektoren til fylkesplanen.
- Avgi uttalelser til kommune- og reguleringsplaner.
- Sørgе for at nasjonale og regionale interesser blir innarbeidet i kommuneplanen.
- Rådgivning og veiledning under utarbeidelse av kommuneplaner og reguleringsplaner.
- Avgi uttalelser til vegplaner.
- Avgi uttalelse til NVE-saker.
- Avgi uttalelse til NOU, lovforslag, utredninger m.v.
- Prosjektarbeid.
- Deltakelse i arbeidsgrupper innen miljøvernforvaltningen.
- Konesjon til anlegg og drift av taubaner.
- Informasjonsarbeid
- Dumping av stoffer og gjenstander i vassdrag og i sjøen.

Samferdselsdept.

Taubaneloven av 14.6.1917

Forurensningsloven §11

MILJØVERNAVDELINGENS BEMANNING 1.1.1987

Navn:	Stilling:	Ltr.:	Utdannelsesbakgrunn:	Tidligere arbeidssteder:
ADMINISTRASJONGRUPPEN.				
Inge Eikland	Miljøvernleder	32	Sivilingeniør, bygg	Fylkesmannens utbyggingsavd./Østfold fylkeskommune. Vattenbyggnadsbyrån Sarpsborg kommune. Stavanger kommune. City of Seattle. Fredrikstad og Omegn vannverk. Vest-Telemark Kraftlag. Sjøforsvaret.
Ingrunn Nørgaard	Førstesekretær	21 (1/2 st.)		Fylkesmannens utbyggingsavdeling, Sivilforsvaret.
Frøydis Torjussen	Førstesekretær	21 (1/2 st.)		Østfold fylkeskommune. M. Petterson
Gunn Evy Dahl Olsen	Førstekontorfullmektig	18 (1/2 st.)		Østfold fylkeskommune, Arbeidskontoret, NSB
Vivi Tande	Førstekontorfullmektig	16		Industriprosjektgruppen for Nord-Norge, Bodø kommune, Østfold fylkeskommune
Inger Dalbye	Kontorfullmektig	16 (1/2 st.)		Sverre Belge Eftf. Vendo Mat.
VAR-GRUPPEN.				
Per Arild Simonsen	Fylkesingeniør	32	Sivilingeniør, kjemi	Avløpssambandet Nordre Øyeren. Fylkesmannens utbyggingsavd./fylkeskomm. Norges tekniske høgskole. Luftforsvaret (Lab.)
Knut Fløgstad	Overingeniør	29	Sivilingeniør, kjemi	Oslo vann- og kloakkvesen.
Håkon Mikarlsen	Avdelingsingeniør	27	Ingeniørhøgskole, anlegg	Østfold kraftforsyning, fylkeskommunen. Timeshearing. Vegdirektoratet.
Per Vallner	Avdelingsingeniør	22	Distriktshøgskole, miljøvern	Østfold fylkeskommune

Vidar Lindblad	Avdelingsingeniør	21	Tekn./distriktshøgskole	Marker kommune
----------------	-------------------	----	-------------------------	----------------

VANNRESSURSFORVALTNINGEN

Torodd Hauger	Vannressursforvalter	32	Sivilingeniør, bygg	Østfold fylkeskommune, Norges Vassdrags- og energivesen. Norsk institutt for vannforskning. Forsvarets forskningsinstitutt.
---------------	----------------------	----	---------------------	---

LAB-GRUPPEN

Knut Bjørndalen	Avdelingsingeniør/ lab.leder	27	Cand.real, limnologi	Østfold fylkeskommune. Universitetet i Oslo
Jorunn Bysveen Larsen	Avdelingsingeniør	27	Ingeniørhøgskole, kjemi	Norsk institutt for luftforskning. Norges Landbrukshøgskole.
Wencke Jordfald	Ingeniør	21		Moss legegruppe. Moss sykehus.
Bente Storebråten	Eng. lab.ingeniør		Ingeniørhøgskole, kjemi	Norges tekniske høgskole. Kristiansund sykehus

NATURVERN-FRILUFTSLIV-GRUPPEN.

Bjørn Strandli	Naturverninspektør	28	Naturforvalter	Miljøverndepartementet (konsulent - byråsj
Ottar Krohn	Naturvern/friluftskonsulent	25	Forstkandidat	Herredskogmester i Halden og Aremark. Norges landbrukshøgskole. Akershus fylkeskommune.
Vidar Asheim	Naturvern/friluftskonsulent	25	Landskapsarkitekt. Dr. scient	Borgarsyssel. Norges landbrukshøgskole. Norsk institutt for by- og regionforskning

Erland Røsten Engasjert konsulent

Naturforvalter

Tor Schmedling Engasjert konsulent

Lærer, agronom, utmarks-
tekn.

FERSKVANNSFISK-VILTFORVALTNINGSGRUPPEN.

Vidar Holthe Viltkonsulent 26

Cand.mag. zoologi

Landbrukets utmarkskontor.
Direktoratet for vilt og ferskvanns
fiske. Grønlandsministeriet.

Asbjørn Vøllestad Fiskerikonsulent 25

Cand.real. biologi

Universitetet i Oslo

Miljøverndept.

- Gi tillatelse til utlendingers jakt på havet. §33
- Ansvarlig for gjennomføring av obligatorisk jegerprøve. Forskrift
- Gi tillatelse til felling av vilt i særlig område. §15
- Tillatelse til felling av skadevoldene viltarter. §14, forskrift
- Fellingstillatelse til vitenskapelige og andre særlige formål. §26
- Fastsette bestemmelser om motorbåtjakt på havet. §21
- Pålegg om innsaling av prøver og opplysninger fra jakten. Forskrift
- Innføre ekstraordinær båndtvang for hund §52
- Fordele økonomiske midler til lokale vilttiltak.
- Tildeling og refusjon av viltnemndas utgifter.
- Behandle erstatningssøknader for hjorteviltskader. Forskrift
- Gjennomføre viltregistreringer og faunaovervåking.
- Informasjon og rettledningstjeneste.

VASSDRAGSFORVALTNING

- Samlet plan for vassdrag Miljøverndept. runskriv
- Bidrag til opprettelse og drift av vassdragsregister.
- Behandle søknader om ekspropriasjonstillatelse for rett til vann og sikring av vann. Vassdragsloven av 15.5.40 §§17 og §§17 og 18
- Avgi uttalelse og samordne behandlingen av søknader om tillat- §§104 og 105
elser til vassdragstiltak.
- Avgi uttalelse og samordne behandlingen av søknader om tillat- Vassdragsreguleringsloven av
else til regulering. 14. desember 1917
- Avgi uttalelse og samordne behandlingen av søknader om område- Elektrisitetsloven av 19.6.69
konsesjon.
- Avgi uttalelse og samordne behandlingen av kraftlinjesaker. "
- Behandle søknader om ekspropriasjon for anlegg som bygges i Oreigningsloven av 23.10.59
medhold av områdekonsesjon og avgj uttalelse til slike søk- §2 nr. 19
nader utenom områdekonsesjon.
- Gi ekspropriasjonstillatelse til vannforsyningsanlegg. §2 nr. 47
- Planlegging og veiledning i forbindelse med vannforsynings- Miljøverndept. rundskriv
anlegg.
- Vannbruksplanlegging.
- Organisere vassdragssamarbeid og drift av vassdrag. Miljøverndept. rundskriv

Miljøverndept.

Iverrfaglige oppgaver ved miljøvernavdelingen.

Miljøverndept. rundskriv

- Sørg for at det blir tatt miljøvern hensyn ved inngrep i naturen.
- Utarbeide miljøvernplan for fylket.
- Utarbeide langtidsplan for miljøvernavdelingen.
- Gi bidrag på miljøvernsektoren til fylkesplanen.
- Avgi uttalelser til kommune- og reguleringsplaner.
- Sørg for at nasjonale og regionale interesser blir innarbeidet i kommuneplanen.
- Rådgivning og veiledning under utarbeidelse av kommuneplaner og reguleringsplaner.
- Avgi uttalelser til vegplaner.
- Avgi uttalelse til NVE-saker.
- Avgi uttalelse til NOU, lovforslag, utredninger m.v.
- Prosjektarbeid.
- Deltakelse i arbeidsgrupper innen miljøvernforvaltningen.
- Konesjon til anlegg og drift av taubaner.
- Informasjonsarbeid
- Dumping av stoffer og gjenstander i vassdrag og i sjøen.

Samferdselsdept.

Taubaneloven av 14.6.1917

Forurensningsloven §11